

TALOUSSUUNNITELMA 2005-2007

SEKÄ

TOIMINTASUUNNITELMA JA
TALOUSARVIO 2005

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Keski-Suomen liitto
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
puhelin (014) 652 200, vaihde

Yhteydet:

Kotisivu: <http://www.keskisuomi.fi/>

Yhteydet liittoon:
kirjaamo@keskisuomi.fi

Yhteydet henkilökuntaan:
etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi (ei skandeja)
X.400: G=etunimi, S=sukunimi, O=ksliitto, P=reg,
A=elisa,C=fi

Julkaisu:

C 105
ISBN 951-594-213-6
ISBN 951-594-214-4 (sähkö. versio)
ISSN 0788-7051

Julkaisun avainsanat:

aluekehittäminen
maakuntakaava
maakuntaohjelma
maakuntasuunnittelu
seutusuunnittelu
taloussuunnitelma
toimintasuunnitelma
talousarvio

Taitto: Maria Siekkinen

Painos: 200 kpl

Painopaikka: Kopijyvä Oy

JYVÄSKYLÄ 2005

TALOUSSUUNNITELMA 2005 – 2007

1. Maakunnan näkymät ja kehittämisen päämäärä	4
2. Liiton luottamushenkilöjohto	6
3. Keski-Suomen kehittämistoiminnan visio, strategiat sekä suunnittelu- ja kehittämisyhteistyön toimet	7
4. Kansainväliset toimet	10
5. Yhteistyöverkosto	13
6. Liiton henkilöstö, talous ja muut voimavarat	15

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2005

7. Toimiston johtamisjärjestelmä	18
8. Vuoden 2005 keskeiset tehtävät ja tavoitteet	20
8.1 Maakuntasuunnitelma	20
8.2 Ohjelmat ja niiden toteuttaminen	21
8.3 Maakuntakaavan laadinta	22
8.4 Toimialatyö ja oppimispaikka- verkosto	23
8.5 Edunvalvonta ja kuntien palvelutehtävät	24
8.6 Luottamushenkilöiden kauden vaihtuminen	24
9. Talousarvio 2005 perusteluineen	26
9.1 Talousarvioasetelma	26
9.2 Poistomenettely	26
9.3 Talousarvio vuodeksi 2005	27
9.4 Talousarvion sitovuus	27
9.5 Talousarvion käyttösuunnitelma ja perustelut	28
9.6 Jäsenkuntien maksusuodet	29

LIITTEET

1 Toimisto ja henkilöstö sekä toimialavastaavat
2 Keski-Suomen liiton julkaisut vuosilta 2003 – 2004
3 Alustava talousarvion käyttösuunnitelma 2005
4 Jäsenkuntien maksusuodet
5 Maakuntasuunnitelmien ja -kaavoituksen laatimisaikataulut eri liitoissa
6 Talous- ja toimintasuunnitelman ympäristövaikutusten arviointi

TALOUSSUUNNITELMA

2005 - 2007

1 Maakunnan näkymät ja kehittämisen päämäärä

Keski-Suomi kärsi vuoden 2001 jälkipuoliskolla alkaneesta taloudellisesta taantumasta viime vuoden kesään saakka, jolloin tuotanto kääntyi kasvuun. Vuonna 2003 Keski-Suomen talous kasvoi selvästi nopeammin kuin koko maassa. Lupaavasti liikkeelle lähtenyt talouskasvu kuitenkin hidastui alkuvuoden 2004 aikana. Keskeiset aluetalouden indikaattorit osoittavat, että maakunnan tuotantoluvut ovat kasvussa. Arvonlisäys asukasta kohti on lisääntynyt Keski-Suomessa tasaisesti vuodesta 1995 lähtien, joskin arvonlisäyksen maakuntien välisessä vertailussa Keski-Suomi jää alle koko maan keskimääräisen kasvun. Koko maakunnan elinkeinorakenteessa painottuu selkeästi palvelut, jonka osuus elinkeinoista on lähes kaksi kolmasosaa. Maa- ja metsätalouden osuus maakunnan elinkeinorakenteesta on yli 5 prosenttia ja jalostuksen osuus noin 29 prosenttia.

Tällä hetkellä eniten työpaikkoja maakunnassa on terveys- ja sosiaalipalveluissa, liike-elämän palveluissa ja koulutussektorilla. Viime vuosina työpaikkojen määrä on vähentynyt maa- ja metsätalouden aloilla kuin myös teollisuudessa. Työpaikkoja on syntynyt kauppa-sektorille, liikenteen ja rahoituksen aloille sekä palveluihin. Vaikka teollisuus on kärsinyt viime vuosina voimakkaasti talouden taantumasta, mm. liikevaihdon ja henkilöstömäärien muutoksilla mitattuna, on teollisuuden asema yhä erittäin keskeinen Keski-Suomessa. Ennakkoarvion mukaan teollisuusyrityksillä oli Keski-Suomessa vuonna 2003 noin 24 000 työpaikkaa.

Vaikka työpaikkojen määrä on lisääntynyt ja työttömyysaste on vähentynyt Keski-Suomessa viimeisten vuosien aikana, on työttömyysaste edelleen maakunnassa huomattavan korkea. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan maakunnan työttömyysaste oli 11,5 prosenttia vuonna 2003 (koko maassa 9 prosenttia). Keski-Suomessa oli vuonna 2002 noin 105 000 työpaikkaa.

Suhteellisesti eniten työttömyys koettelee maakunnan pohjois- ja länsiosia.

Maataloudessa ennakoidaan valtakunnallisesti maa- ja karjatilojen voimakasta vähenemistä tuotantomäärien pysyessä kuitenkin lähes samana. Maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämiseksi on tehtävä muuta kehittämistoimintaa, jolla pyritään uusien työmahdollisuuksien synnyttämiseen ja asutuksen säilyttämiseen.

Seutukuntajako muuttui vuoden 2004 alusta siten, että Saarijärven ja Viitasaaren seutukunnat muodostavat Saarijärven-Viitasaaren seutukunnan ja Jyväskylän seutukuntaan liittyi Petäjävesi, Korpilahti, Toivakka ja Hankasalmi. Keski-Suomen väkiluku kasvoi 1004 asukkaalla ollen vuoden 2003 lopussa 266 082. Jyväskylän seutukunnan asukasluku kasvoi peräti 1833 ja Äänekosken seutukunnan 10 asukkaalla. Muut seutukunnat menettivät yhteensä vajaat 800 asukasta, mikä on kolmanneksen vähemmän kuin edellisenä vuonna ja näyttää vähentyneen edelleen vuoden 2004 alkupuoliskolla. Seutukuntien asukasmäärät vaihtelevat suuresti: väestöstä 60 % asuu Jyväskylän seutukunnassa ja pienimmässä eli Joutsan seutukunnassa 2,3 %.

Kuntien taloudellinen tilanne on hieman helpottanut verrattuna vuoteen 2003, mutta lähivuosina on ennakoitavissa jälleen kiristymistä. Moneissa kunnassa on investointipaineita mm. kouluihin ja terveyskeskuksiin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten kasvu on ikärakenteesta ja hoitomuotojen lisääntymisestä johtuen kiihtymässä. Vuonna 2004 aloitettiin maakunnan kattava palvelurakenteen kehittämisen hanke, jonka tuloksena toivotaan toimenpiteitä palveluiden saatavuuden turvaamiseksi ja kustannusten kurissa pitämiseksi.

Syksyllä 2004 aloitti toimintansa Taitava KS –tiimi tarkoituksena osaamisen vahvistaminen maakun-

nan eri osissa. Seutukunnat valmistelevat kehittämis-yhtiön vetämänä yhteistyössä tiimin kanssa nk. osaamisohjelmat. Osaamisohjelmissa haetaan tavoitteet seudulla tarvittavalle koulutukselle ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä esitetään toimenpide-ehdotuksia. Tiimi työskentelee osaamisen siirtäjänä yliopistosta, ammattikorkeakoulusta, VTT:sta, Teknologiakeskuksesta ja ammatillisesta koulutuksesta.

Pyrkimyksenä on teollisen tuotannon tason lisääminen Keski-Suomessa. Tässä metsäklusterin merkitys on tulevaisuudessakin keskeisin. Kärkiyrityksille tehdyn kyselyn mukaan yritykset haluavat tulevaisuudessa ostaa toimittajiltaan suurempia palvelukokonaisuuksia, mikä luonnollisesti vähentää toimittajien lukumäärää. Maakunnassa on aloitettu toimenpiteitä pienempien yritysten yhteistyön lisäämiseksi, jotta kysyntään pystytään vastaamaan. Suoritetun arvioinnin perusteella kärkitoimialojen kehittämistä tullaan edelleen jatkamaan metallissa, elektroniikassa, puutuotealalla, graafisen ja viestinnän alalla sekä matkailussa. Luovan toimialan kehittäminen aloitettiin keväällä 2004. Paikkakunnat, joiden osaaminen on monipuolista ja korkeatasoista ja yhteistyöverkostot toimivia, tulevat menestymään. Toimialamallin mukaisella kehittämistyöllä pyrimme osaltamme varmistamaan suotuisaa työpaikka-kehitystä ja kärkiyritysten pysymistä Keski-Suomessa.

Keski-Suomen maakunnallista strategiatyötä on tehty onnistuneesti uuden alueiden kehittämislain hengessä. Vuoden 2002 marraskuussa maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntasuunnitelman ja kesäkuussa 2003 maakuntaohjelman. Syyskuun 2004 loppuun mennessä valmistuu toteuttamissuunnitelma vuosille 2005 – 2006, jossa on esitetty tämän EU-ohjelmakauden viimeisetkin resursointikohteet myös kansallisin varoin toteutettuna. Maakuntakaavan valmistelu aloitettiin vuonna 2003 ja etenee 2004 luonnosvaiheeseen. Kaava tulee edistämään maankäytön suunnitelmallisuutta ja lisäämään alueen houkuttelevuutta sekä kilpailukykyä. Näin valitun vision, ”Keski-Suomi on tiedolla, taidolla ja yrittäjyydellä tulevaisuuttaan rakentava elämänlaadun maakunta”, toteuttaminen on alkanut.

Keski-Suomen liiton tehtävä on vastata alueellisesta kehittämisestä, joka toteutuu ohjelmatyön kautta, sekä ajaa alueen etua kansallisella tasolla. EU-tasolla edunvalvonta tapahtuu pääasias- sa yhteistyössä muiden maakuntien kanssa, etenkin Länsi-Suomen Allianssin puitteissa. Keski-Suomen liitossa työskentelee vuoden 2004 lopussa 41 henkilöä kehittämistehtävissä.

*Keski-Suomi on tiedolla,
taidolla ja yrittäjyydellä
tulevaisuuttaan rakentava
elämänlaadun maakunta*

2 Liiton luottamushenkilöjohto

Liiton luottamushenkilöjohto vaihtuu vuoden 2005 aikana siten, että alkuvuodesta kokoontuva edustajainkokous valitsee maakuntavaltuuston nelivuotiskaudeksi. Maakuntavaltuusto taas valitsee maakuntahallituksen kaksivuotiskaudeksi ja tarkastuslautakunnan koko valtuustokaudelle.

Edustajainkokous on järjestyksessään toinen. Edustajainkokousmenettely turvaa sen, että valinnassa säilyy suora yhteys liiton jäsenkuntiin. Samalla maakuntien liittojen maakuntavaltuustot ja maakuntahallitukset noudattavat maakunnan väestön kunnallisvaaleissa ilmaisemaa tahtoa.

Keski-Suomen liiton perussopimus edellyttää, että maakuntavaltuuston jäsenet ovat kunnissaan vaaleilla valtuustoon valittuja. Käytännössä sama pitää pitkälti paikkansa myös maakuntahallituksen osalta. Edustuksellisuudessaan liitto poikkeaa kaikista muista maakuntatason organisaatioista.

Maakuntatason päätöksenteon demokraattisuuden lisääntyminen on luonut mahdollisuuksia lisätä myös alueiden omaa päätösvaltaa. Selvitysmies Esko Rieppula on alkuvuodesta 2004 ehdottanut aluehallinnon vahvistamista mietinnössään ”Kootuin voimin vaikuttavaan aluehallintoon”. Rieppula esittää, että *”aluekehittämiseen suunnatavat voimavarat kootaan yhteen lukuun valtion talousarviossa. Myös EU:n rakennerahastovarot koottaisiin rahastokohtaisiksi kokonaisuuksiksi. Voimavaroista päätettäessä lisätään yhteistyötä kaikilla tasoilla. Alueellisen tahdonmuodostuksen kokoamiseksi perustetaan maakuntaneuvosto, jonka ytimenä on maakunnan liiton hallitus. Lisäksi siihen kuuluu valtion sektorihallinnon edustajia. Keskustason suuntaamista ja päätöksentekoa varten perustetaan keskeisten ministeriöiden tulosallianssi.”*

Uudistetussa menettelyssä maakuntaneuvosto käytännössä laatisi valtion aluekehityksen talousarvioehdotuksen 1+2 vuodelle valtioneuvoston hyväksymien kehysten puitteissa.

Rieppulan esitysten pohjalta sisäasiainministeriö on valmistellut lakiluonnoksen (laki alueiden ke-

hittämislain muuttamisesta), joka on jatkovalmistelussa. Maakuntien yhteistyöryhmien asemaan laki ei toisi muutosta.

Liitto voi maakunnan asukkaiden luottamusta nauttivien päättäjiensä ja toimialansa laajuuden takia toimia aktiivisena maakunnallisen keskustelun käynnistäjänä ja foorumina sekä maakunnan tahdon ilmaisijana.

Maakuntavaltuusto hyväksyy mm. maakuntasuunnitelmat, maakuntaohjelmat toteuttamissuunnitelmineen sekä aluekehittämisohjelmat ja maakuntakaavat. Näiden kaikkien valmistelu ja toteutus tapahtuvat laajan maakunnallisen yhteistyön kautta.

Maakuntahallituksen roolina on johtaa liiton hallintoa ja vastata maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamisesta. Maakuntahallituksen puheenjohtajisto kokoontuu tarpeen mukaan.

Tarkastuslautakunta seuraa, että toiminta on tehtyjen päätösten mukaista ja tekee tarpeellisena pitämiänsä esityksiä toimintatapojen kehittämiseksi.

3 Keski-Suomen visio, strategiat ja liiton suunnittelujärjestelmä

Visio

Liiton kehittämistoiminnan vision mukaisesti *Keski-Suomen liitto vastaa yhteisen kehittämistahdon muodostumisesta ja johtaa sen toteuttamista elämänlaadun maakunnassa.*

Liitto verkottuu kansainvälisesti niihin alueisiin ja toimialajärjestöihin, joiden osalta odotetaan saatavan taloudessa ja toiminnassa pitkän aikavälin hyötyjä. Keski-Suomen visio muodostaa hyvän pohjan myös liiton oman toiminnan suuntaamiselle.

Strategiat

Maakuntaa kehitetään maakuntasuunnitelmassa hyväksytyjen tavoitteiden ja vision toteuttamiseksi maakuntaohjelman ja maakuntakaavan sekä hankkeiden kautta. Kuluvalle ohjelmakaudella *vision toteutumista tavoitellaan yrittäjyysvetoisella ja osaamista vahvistavalla toiminnalla, jota tukee tasapainoinen aluerakenne sekä hyvinvointi- ja muiden palveluiden saatavuus.*

Suunnittelu- ja kehittämisjärjestelmä

Liiton suunnittelu- ja kehittämisjärjestelmä perustuu sekä alueiden kehittämistä koskevaan että alueiden käyttöä koskevaan lainsäädäntöön.

Rakennuslainsäädännön uudistus (maankäyttö- ja rakennuslaki, ja -asetus sekä niihin liittyvät muut lait) tuli voimaan 1.1.2000. Uudistus on kaavoituksen osalta ensimmäinen kokonaisuudistus miltei puoleen vuosisataan ja kuntien kannalta olennainen, koska ns. kuntakaavojen alistaminen valtion viranomaisen vahvistettavaksi poistui.

Aluekehityslain ja siihen liittyvien säädösten uudistus tuli voimaan 1.1.2003 ja se on suunnittelujärjestelmän osalta täysin synkronoitu rakennuslainsäädännön kanssa.

Maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys. Se on pohjana maankäytön

Keski-Suomen liitto vastaa yhteisen kehittämistahdon muodostumisesta ja johtaa sen toteuttamista elämänlaadun maakunnassa.

suunnittelulle ja alueellisten kehittämisohjelmien laatimiselle.

Maakuntakaava on ainoa vahvistettava kaava-muoto. Toimintaympäristön kannalta on jäänyt hieman epäselväksi kuntien yhteinen yleiskaava. Se on ajateltu toteutettavaksi vapaaehtoiselta pohjalta.

Maakuntaohjelma ja sen toteuttamissuunnitelma ovat aluetason keskeisimpiä kehittämisasiakirjoja, joilla on perustavaa laatua oleva merkitys maakunnan kehittämisessä.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) sovittaa yhteen maakuntaohjelman ja erityisohjelmien toteuttamista ja rahoittamista. Lisäksi se käsittelee maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman, jonka hyväksyvät maakunnan liitto ja asianomaiset valtion viranomaiset. Hyväksyminen tapahtuu mainittujen tahojen yhtä pitävin päätöksiin ilman minkäänlaisia huomautuksia tai varauksia. Toteuttamissuunnitelma saa lopullisen sisältönsä MYR:n käsittelyssä ja näin varmistetaan myös sosiaalipartnereiden vaikuttamismahdollisuudet kumppanuusperiaatteen mukaisesti.

Talouden tila johtaa huomion kohdistamiseen aikaisempaakin enemmän elinkeinojen ja yhdyskuntien perusrakenteiden kustannuksiin ja toimivuuteen. Maakunnan liiton on vastattava tähän haasteeseen kuntien käytettävissä olevaa tietoa ja taitotasoa kohentamalla. Kuntien ohella asiak-

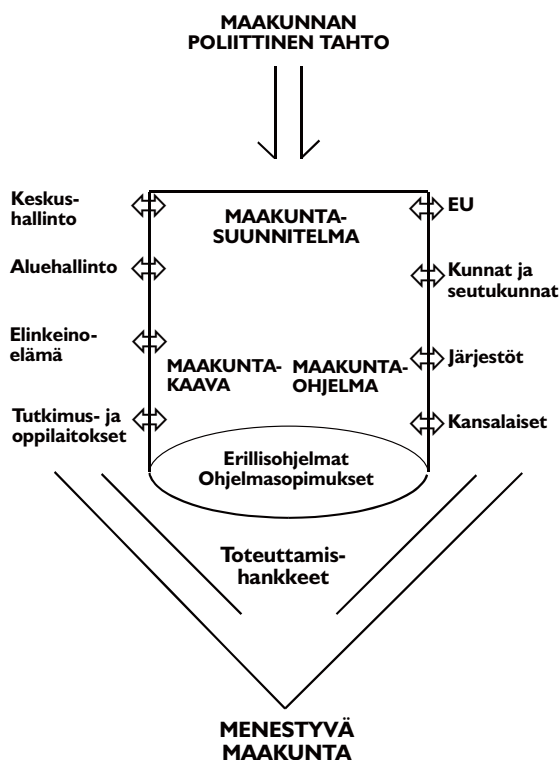
kaana ovat sekä kansalaiset, yritykset, järjestöt että valtion keskushallinto, eräiltä osin jopa EU:n komissio (mm. Habitat direktiivin, Natura 2000 -ohjelman toteuttaminen sekä aluesuunnitteluohjelmat).

Ympäristöasiat tulevat korostumaan: liiton linjana ympäristöasioissa on olla aktiivinen ja positiivinen toimija, joka tukee asianmukaisella tavalla myös asiantuntijapalveluiden ja materiaalsen tuotannon kilpailukykyä.

Akuutit ylikunnalliset selvittelyt lisääntyvät: esim. osaamiseen ja sosiaaliseen infrastruktuuriin liittyvät tehtävät, kuntien yhteistoiminta ja verkottuminen sekä Jyväskylän seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman, JYSELin jatko, liikennesektorin edunvalvonta, energiasektorin kehittämiseen kytkeytyvät asiat.

Maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys. Suunnitelma on pitkän aikavälin strateginen asiakirja, jossa määritellään Keski-Suomen kehityksen tavoitteet ja strategiat niiden toteuttamiseksi. Maakuntasuunnitelma kytkee maakuntakaavan osaksi maakunnan strategista kehittämistä, osoittaa alueiden käytön sekä alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämistarpeita ja määrittää maakunnan kehittämisen tavoitteet maakuntakaavan lähtökohdaksi. Maakuntasuunnitelma hyväksyttiin maakuntavaltuuston syyskokouksessa vuonna 2002.

Maakuntaohjelma on maakuntasuunnitelman tavoitteista ja strategioista johdettu määräaikainen keskipitkän aikavälin ohjelma. Ensimmäinen maakuntaohjelma vuosille 2003 – 2006 hyväksyttiin maakuntavaltuuston kesäkokouksessa vuonna 2003. Maakuntaohjelmassa maakunnan

Kuvio: Maakunnan suunnittelu- ja kehittämisjärjestelmä

kehittämisteemoiksi asetettiin yritystoiminnan kehittäminen, osaamisen vahvistaminen, työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy, maatalouden rakenteiden uudistaminen ja maa-seudun kehittäminen, infrastruktuurin parantaminen, kulttuurin ja maakunnan vetovoimaisuus sekä hyvinvointi- ja muiden palveluiden kehittäminen. *Maakuntaohjelman arviointi suoritetaan vuoden 2005 alkupuolella.*

KAAVAN VAIHEET	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ALOITUSVAIHE	→ OAS					
TAVOITEVAIHE	→ Tavoitteet					
VALMISTELUVAIHE		→		Luonnos		
EHDOTUSVAIHE				→ Ehdotus		
HYVÄKSYMISVAIHE				→	Hyväksyminen	
VAHVISTAMISVAIHE					→	Vahvistaminen
SEURANTAVAIHE		→	→	→	→	Seuranta

Kuvio: Kaavan vaiheet.

Vuosiksi 2004 - 2005 laadittiin erillinen maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma, joka käsiteltiin maakunnan yhteistyöryhmässä lokakuussa 2003. Toteuttamissuunnitelmassa esiin nostetuista 77 erillisestä kehittämishankkeesta oli toteutumas-
sa jo vuoden 2004 aikana lähes 50. Uusi toteuttamissuunnitelma vuosille 2005 – 2006 käsitellään lokakuussa 2004 maakunnan yhteistyöryhmässä.

Maakuntakaava laaditaan maakuntasuunnitelman tavoiteasettelun pohjalta. Maakuntakaavan laadinta edellyttää useita erillisselvityksiä.

Maakuntakaava etenee vaiheittain. Kaavatyön kulku on pelkistetty kuuteen päävaiheeseen. Kaavan sisältöön vaikuttamisen kannalta keskeisimmät osallistumisen vaiheet sijoittuvat kaavaprosessin alkuvaiheeseen eli aloitus-, tavoite- ja valmisteluvaiheisiin.

Taloussuunnitelman liitteenä on kaavio maakuntasuunnitelman laatimisaikatauluista maakuntien liitoissa.

Liiton suunnittelu- ja kehittämisjärjestelmä liittyy valtakunnalliseen suunnittelujärjestelmään. Suunnitteluasiakirjat laaditaan tiiviissä yhteistyössä maakunnan alueviranomaisten, kuntien, koulutusorganisaatioiden, kolmannen sektorin sekä muiden toimijoiden kanssa. Suunnitteluasiakirjat linjaavat maakunnan tavoiteltavaa kehitystä. Hankkeiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Maakunnan kehittäminen edellyttää vahvaa strategista otetta.

Osaava verkostovaikuttaja

Liiton hanketyöllä tavoitellaan lisäarvoa Keski-Suomen kehittämiseen. Keski-Suomen liiton käytössä olevat resurssit esimerkiksi maakuntaan kohdentuvista EU-varoista ovat selvästi alle 10%. Tämän vuoksi verkostomainen toimintatapa on välttämättömyys. Liitto korostaa hanketoiminnassa maakunnallisuutta ja strategianmukaisuutta. Maakunnan liiton käytössä olevilla muilla kehittämisresursseilla (maakunnan kehittämisraha sekä Keski-Suomen Kehittämisrahaston varat) varmistetaan maakunnan omaehtoista kehittämistä.

Maakunnan liiton toimintastrategiassa yhdistyvät vaatimukset sisäisen osaamisen parantamiseksi ja yhteistyöverkoston rakentamiseksi. Strategian toteuttamiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä

kuntien, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Verkostoissa toimittaessa tarvitaan aitoa verkosto-osaamista ja verkostovaikuttamista.

Maakunnan yksi keskeinen verkosto on oppiva ja kehittyvä kuntien verkosto. Maakuntaohjelmassa linjataan maakunnan kehittämiskohteet. Keski-Suomen liiton verkostoissa edistetään toimialatyötä sekä jatketaan ajankohtaisten maakunnallisten kehittämisfoorumien järjestämistä. Elinkeinojen ja hyvinvointipalveluiden kehittäminen edellyttää strategista otetta.

Uudistuneen maankäyttö- ja rakennuslain perusteella liitto toimii aktiivisesti mm. taloudellisen ja ympäristöllisesti kestävä kehityksen periaatteen mukaisen alue- ja yhdyskuntarakenteen toteuttamiseksi Keski-Suomessa. Yhteistyökumppaneina ovat jäsenkunnat, valtion viranomaiset sekä yritykset.

Asiakaslähtöinen ja taitava maakunnan kehittäjä

Maakunnan kehittäminen on yhteistyötä, jossa toiminnan luonne määräytyy asiakkaiden tarpeiden perusteella ja toiminnan tuloksellisuus yhteistyössä mukana olevien kilpailukyvyyn ja toiminnan laadun paranemisena. Keski-Suomen liiton asiakkaita ovat mm. kunnat, yritykset ja yhteisöt, kehittämisyritykset, valtionhallinto kokonaisuudessaan paikallisviranomaisista keskushallintoon, koulutus- ja tutkimuslaitokset, media, hankkeiden toteuttajat sekä viime kädessä kaikki keski-suomalaiset.

Maakunnan kehittymistä arvioidaan valtakunnallisten kriteerien perusteella ja suhteessa muiden maakuntien kehitykseen.

Yhteisvastuullinen ja joustava prosessien toteuttaja

Omaehtoisen kehittämisen edellytys on maakunnan oma toimintatapa, sujuva yhteistyö muiden maakunnallisten toimijoiden kanssa sekä hyvät yhteydet valtakunnan ja EU:n tasolle.

Työssään ja toiminnassaan liitto pitää tärkeänä maakunnallisuutta, asiakaslähtöisyyttä, avoimuutta, tulos- ja tavoitetietoisuutta, taloudellisuutta, yhteisvastuullisuutta, tasa-arvoa ja keskinäistä kunnioitusta sekä jatkuvaa kehittymistä ja tulevaisuuteen suuntautumista. Fyysisen rakenteen kehittämisessä otetaan huomioon ympäristölliset arvot sekä kokonaistaloudellisuus.

4 Kansainväliset toimet

Keski-Suomen kansainvälistymiseen liittyvät toimet nivelletään tukemaan maakunnan vision toteuttamista: *Keski-Suomi on tiedolla, taidolla ja yrittäjyydellä tulevaisuuttaan rakentava elämänlaadun maakunta.*

Liiton toiminta kansainvälisissä asioissa perustuu aluesuunnittelun ja aluekehittämisen vastuusiin.

Liitto jatkaa strategisen valintansa mukaisesti liittoutumista läntisen Suomen maakuntien kanssa (Länsi-Suomen Allianssi, West Finland Alliance) kansainvälisten asioiden toteuttamiseksi. Yhteistyö tapahtuu mm. yhteisen Brysselissä sijaitsevan Eurooppa-toimiston avulla.

Käytännössä liiton osuus kansainvälisessä vuorovaikutuksessa liittyy EU-jäsenyyteen, mutta myös lähialuekysymyksiä on maakuntien liittojen vastuulla (Venäjä, Baltia ja Pohjoismaat). Liitto toteuttaa osaltaan EU:n rakennepoliittikkaa rakennerahastojen ja yhteisöaloitteiden avulla. Maakuntahallitus tekee kussakin tapauksessa erikseen tarvittavat yksityiskohtaisemmat päätökset rajat ylittävästä yhteistyöstä.

Uusien jäsenmaiden myötä kansainvälisen yhteistoiminnan laajuus ja painotukset tulevat muuttumaan: Baltian maat sekä mm. Puola, Tsekki ja Slovakia tulevat aikaisempaa houkuttelevammiksi yhteistyökumppaneiksi ja edellyttävät erityistoimia.

Maakuntatasolla liitto voi toimia keskustelufoorumina, yhteen sovittajana ja myös konkreettisten yhteishankkeiden osapuolena.

Liitto järjestää maakunnan kansainvälisille toimijoille vuosittain tilaisuuden, jossa informoidaan osapuolten keskeisimmistä toimista sekä yrityksille ja muille toimijoille tarjottavista palveluista. Lisäksi järjestetään tarpeen mukaan eri ohjelmiin tai merkittäviin hankkeisiin liittyviä tiedotus- ja yhteensovittamistilaisuuksia.

Maakunnan sisäisen ja ylimaakunnallisen yhteistyön ja työnjaon avulla pienille ja keskisuurille

yrityksille, oppilaitoksille, kunnille ja muille maakunnallisille toimijoille turvataan yritystoiminnan kehittämiseen liittyvän tiedon ja kontaktien saanti. Liiton omat kansainvälistymistoimet, joista päättää maakuntahallitus talousarvion puitteissa, kohdennetaan henkilöihin ja projekteihin, jotka mahdollisimman konkreettisesti edistävät liiton suunnitelmissa lausuttuja perustavoitteita (aluekehittämissuunnitelmat ja -ohjelmat sekä maakuntasuunnitelmat ja alueiden käytön suunnitelmat).

Pohjoismaista yhteistyötä jatketaan mittavassa yhteishankkeessa (kokonaisbudjetti lähes 3,5 MEUR), jonka perustavoite on luoda toimialueelle kestävää kasvua ottaen huomioon kansainväliset kestävä kehityksen periaatteet. Hanketta ohjaa Keskipohjola-komitea, jonka puheenjohtajuus ja sihteeristö sijaitsevat vuosina 2004-05 Jyväskylässä.

Osana maakunnan kansainvälistä verkottumista on alueellista yhteistyötä laajennettu uusiin EU-maihin ns. MASTO-hankkeella. Kuhunkin maahan on määritelty soveltuvat yhteistyöalueet. Yhteistyön ytimeksi on rakentunut koulutusorganisaatioiden, kehittäjien ja alueiden muiden toimijoiden henkilökohtainen verkosto, jossa yhteystiedot sekä osaamis- ja asiantuntijuusalueet on kuvattu tietopankissa. Verkostoa hyväksikäyttäen on käynnistetty hankeyhteistyötä. Keski-Suomen osaamisalueiksi on määritelty maakunnan erikoistumisalueiden mukaisesti ICT-ala, ympäristö- ja energia-alat, koulutus ja kasvatus sekä yrittäjyys ja maaseudun kehittäminen. Yhteistyössä korostuu suomalainen ja keskisuomalainen innovaatiojärjestelmä ja sen hyödyntäminen. Alueiden hallinnon ja aluekehitystyön kiinnostus on kohdistunut kokemuksiin, jotka liittyvät EU-rahoituksen hyödyntämiseen, kuntien palveluiden ja talouden kehittämiseen sekä poliittiseen yhteistyöhön. Keski-Suomen liiton resurssit kohdistuvat jatkossa siten, että vahvistetaan syntyneitä verkostoja, hyödynnetään EU:n monia rahoitusta sekä luodaan toimintatapoja osallistua asiantuntijoina erilaisiin yhteishankkeisiin ja niiden valmisteluun.

Keskisuomalaisten toimijoiden kansainväliset hankkeet, joissa on merkittävä EU:n osarahoitusosuus

Hankkeen nimi ja lyhenne	Kokonaisbudjetti	EU:n rahoitus	Suomen valtion rahoitusosuus	Hankkeen toimijat WFA-alueella
Kestävä kehitys Keski-pohjan alueella ProMidNord Itämeren-maiden ohjelma	3.488.896	2.152.853	300.000	Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, JYKES (ei rahoitusta)
Aluekehityksen edistäminen luomalla yleisiä mielikuvia COMMINTämeren-maiden ohjelma (hankkeeseen kytkeytyy JYKESin rahoitushakemus TACIS-ohjelmaan)	1.521.778	776.426	196.570	(Helsingin Teknillinen Korkeakoulu, Päijät-Hämeen liitto) Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, JYKES
Yhtenäiset terveydenhuoltorakenteet: eTerveys Itämeren alueella BSRe Health Itämeren-maiden ohjelma	3.265.235	1.728.486	300.000	Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Etelä-Pohjanmaan liitto
Bioenergiateknologian sirtohanke, Bioenergy Technology Transfer Network / BTN Itämeren-maiden ohjelma	1 310 000	982.500	300.000	Jyväskylän ammattikorkeakoulu/LUVA
Integrated Approach to Northern Watercourses and their Community Development / NorWat Pohjoisen periferian ohjelma	1 241 402	744.841	300.000	Jyväskylän ammattikorkeakoulu/LUVA Saarijärven kaupunki, Jyväskylän yliopiston Ympäristötutkimuskeskus, Metsäkeskus Keski-Suomi, Saarijärven toimipiste, Keski-Suomen ympäristökeskus
Eturivin alueiden kehittäminen DEFRIStämeren-maiden ohjelma	1.326.000	803.000	187.500	Keski-Suomen liitto (Pohjois-Savon liitto)
Koillinen tavarankuljetusväylä, North East Cargo Link NECL Itämeren-maiden ohjelma	2.420.000	1.540.000	300.000	Keski-Suomen liitto Keski-Suomen tiepiiri
Uutta bioenergialiiketoimintaa päästökaupan vallitessa, New Bioenergy Business During Emission Trading Itämeren-maiden ohjelma	1.162.700	739.000	300.000	VTT Prosessit Keski-Suomen liitto
Pienten kaupunkien verkko, Small Towns Network, Pohjoisen Periferian ohjelma	1.260.800	630.400	131.000	Saarijärvi, Jämsä, Viitasaari
Yhteensä (noin)	n. 16.996.800	n. 10.097.400	n. 2.316.000	

Alueiden Eurooppaan tähtäävää poliittista yhteistyötä tuetaan luomalla uusia toimintamalleja ja lisäämällä kokemusten vaihtoa.

Pk-yrityksiä tuetaan yhdessä TE-keskuksen ja alueellisten kehittämissyhtiöiden kanssa kontaktien luomisessa, viennin edistämisessä ja etabloitumisessa ulkomaille.

Liitto tukee liiton omien ja muiden keskisuomalaisten asiantuntijoiden sijoittumista EU:n sekä muiden kansainvälisten organisaatioiden tai järjestöjen palvelukseen. Samaten tuetaan jäsenyyksiä asiantuntijakomiteoissa sekä kansainvälisissä arviointitehtävissä.

Liitto tukee lähialueilla toimia, jotka tuottavat ainakin pitkällä aikavälillä kannattavaa tavaroiden ja palvelusten vientiä. Apuna käytetään mm. Interreg-, Tacis- ja muita EU:n yhteisö- ja politiikkaohjelmia ja -aloitteita. Uuteen naapuruusohjelmaan EU:n ja Venäjän välillä (Neighbourhood Programme) varaudutaan osallistumaan. Hankkeisiin osallistumisesta päätetään erikseen.

Liitto vastaa Keski-Suomen maakunnan osalta Keskipohjola-yhteistyöstä määritellyillä strategia-aloilla yhteistyössä JYKESin ja kuntien kanssa. Keskipohjola-komitean asiantuntijaryhmiin liitto osallistuu maakuntahallituksen erillisin päätöksin.

Liitto on aiempaan tapaan jäsenenä vain niissä kansainvälisissä organisaatioissa, jotka suoraan tukevat liiton tavoitteita ja niiden toteuttamista. Jäsenyys, edustus tahi seuranta pidetään tarpeellisenä seuraavissa organisaatioissa:

1. Assembly of European Regions (AER; jäsenyys): EU:n kanssa läheisesti yhteistoiminnassa toimiva yleinen maakuntatason yhteistoiminta-organisaatio.
2. Euroopan maakuntien ympäristö- ja energiajärjestö FEDARENE (jäsenyys) Keskipohjola-komitea (maakuntahallituksen nimeämät henkilöedustajat komiteassa).
3. Pohjoismainen tiedotustoimisto Jyväskylässä (osarahoitus).
4. Itämeren maiden Interreg -ohjelma ja Pohjoisen Periferian ohjelma (liitto tarjoaa mahdollisuuden ohjauskomitean ja kansallisen alakomitean työskentelyyn osallistumiseen valtioneuvoston nimeämälle keskisuomalaiselle edustajalle).

Lisäksi liitto osallistuu maakuntahallituksen erillisten päätösten perusteella kansainvälisiin hankkeisiin mm. yritysten markkinoinnin, alue- ja yhdyskuntarakenteen suunnittelumenetelmien kehittämisen, koulutuksen, energiapolitiikan sekä matkailun ja tietotekniikan aloilla sekä Länsi-Suomen Allianssin tavoite 2-alueen koordinaatio-

projektiin IQL.NET (EU-alueen ohjelmaviranomaisten ja maakuntien yhteistyö- ja kokemustenvaihtoverkosto). Liitto tukee taloudellisesti henkilöstönsä kansainvälistymisen perusvalmiuksien luomista ja ylläpitämistä.

5 Yhteistyöverkosto

Keski-Suomen liiton yhteistyöverkosto on erittäin laaja. Tiivistä yhteistyötä tehdään maakunnan kuntien, muiden maakuntien, rahoittajavirano- maisten ja EU-toimielimien, hankkeiden ja projek- teja toteuttavien organisaatioiden, tiedotusvä- lineiden sekä ministeriöiden kanssa. Toiminta rakentuu sekä julkisten että yksityisten verkos- tojen varaan. Liiton toimistossa verkostovastuut jakautuvat asiantuntijuusalueiden mukaisesti, jol- loin alan asiantuntemus ja osaaminen laajemmin- kin kertyvät oikeille henkilöille.

Keski-Suomen liiton verkostoyhteistyö näyttäytyy lähivuosina maakunnan sisällä ennen muuta suunnittelujärjestelmän mukaisissa toimit- sa. Vuorovaikutus maakunnan seutujen ja kuntien kanssa maakuntasuunnitelman ja -ohjelman sekä toteuttamissuunnitelman valmistelussa on järjes- telmällistä ja uusia yhteistyön muotoja hakevaa. Uusien EU-ohjelmien laadinta kokoa yhteen toimijat koko maakunnan alueelta. Yhteistyön piiri laajenee myös seudullisella oppimispaikkatyöllä, jossa yhteydessä rakennetaan seudulliset osaa- misohjelmat.

Yhteistyö muiden maakuntien kanssa

Maakuntien liitot hoitavat yhteistyötään monimuo- toisesti suuralueittain, EU:n tavoitealueittain, naa- pureidensa kanssa, erityisten intressien perus- teella sekä valtakunnallisesti suurelta osin Suo- men Kuntaliiton kautta. Kuntaliiton hallituksen alaisuudessa toimii liittojen puheenjohtajien ko- kous. Sen kautta maakunnilla on oma yhteinen luottamushenkilöistä koostuva elin, jossa otetaan kantaa maakuntien kannalta merkittäviin asioihin. Maakuntajohtajat kokoontuvat säännöllisesti. Kuntaliitto ja ministeriöt järjestävät myös neuvotte- lutilaisuuksia maakuntien liittojen edustajille.

Maakunnat ovat hakeutuneet keskenään vapaa- ehtoisesti yhteistyöhön. Keski-Suomi kuuluu Pir- kanmaan, Satakunnan, Pohjanmaan ja Etelä- Pohjanmaan maakuntien kanssa Länsi-Suomen Allianssiin (West Finland Alliance, WFA). Yhteis- ten intressien pohjalta toimitaan edunvalvonta-

kysymyksissä, kansainvälisten yhteyksien raken- tamisessa, asiantuntijayhteistyössä sekä alue- kehitysvastuun toteuttamiseen liittyvässä tuote- kehittälyssä. Yhteistyö on tiivistynyt yhteisten henkilöresurssien hankinnan ja Brysselin toimis- ton toiminnan vakiinnuttamisen jälkeen. Puheen- johtajat kokoontuvat pari kertaa vuodessa ja maakuntajohtajat lähes kuukausittain. Kerran vuodessa järjestetään yhteiset maapäivät luot- tamushenkilö- ja virkajohdolle. Asiantuntijaryhmät mm. erilaisissa suunnittelujärjestelmän sovelta- miskysymyksissä toimivat tarpeiden mukaan.

EU-tavoiteohjelmien toteutus on luontaisesti maa- kuntien yhteistyötä. Länsi-Suomen tavoite 2-oh- jelmassa kumppaneina ovat WFA:n lisäksi Kes- ki-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maa- kunnat. Pohjois-Suomen 1-ohjelmaa toteutetaan yhdessä Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjan- maan ja Lapin maakuntien kanssa. Maakuntien toimintaa sovitetaan yhteen tavoitealueittain seurantakomiteoissa, koordinaatiotyöryhmissä ja maakuntajohtajien tapaamisissa. Keski-Suomen liitto vastaa myös Länsi-Suomen 2-alueen yhtei- sen ohjelmakoordinaattorin työstä ja alueen ICT -projektipäällikkö on liiton palveluksessa tehden puolet työpanoksestaan liitolle ja puolet tavoite 2-alueelle.

Em. yhteenliittymien lisäksi maakuntien liitoilla, siis myös Keski-Suomella, on sekä kansainväli- siin että kansallisiin etuihin liittyvää yhteistoimin- ta.

Kuntien palvelutehtävät ja yh- teistoiminnan organisointi

Tehtävänsä mukaisesti Keski-Suomen liitto toi- mii yhdessä jäsenkuntien kanssa ajankohtais- sa asioissa selvitysten tekijänä ja yhteistoimin- nan käynnistäjänä. Tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan selvitystoimintaa tehdään esimerkiksi koulutuksen, kulttuurin, sosiaali- ja terveyssek- torin ja kunnallistalouden alueilla sekä maakun- nan tilaa koskevien tietojen tuottamiseksi. Vuo- den 2004 loppupuolella valmistuvan Keski-Suo- men kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu-

rakenteen kehittämisselvityksen toimenpide-ehdotukset toimitetaan kuntien arvioitaviksi toimintavuoden alussa.

Keski-Suomen liitto tukee kuntien vapaaehtoisen seutuyhteistyön laajenemista ja syvenemistä. Lisäksi liitto edistää maakunnallista ja seudullista yhteistoimintaa asioissa, joissa ei ole omaa erillistä maakunnallista toimijaa tai viranomaista (esim. energiapolitiikka).

Liitto järjestää mm. kansanedustajille ja kunnanjohtajille mahdollisuudet ajankohtaisten maakunnallisten asioiden käsittelyyn.

6 Liiton henkilöstö, talous ja muut voimavarat

Henkilöstö

Liiton toimisto toteuttaa talous- ja toimintasuunnitelman tehtäviä maakuntavaltuuston ja -hallituksen linjausten mukaisesti ja palvelee asiakkaita.

Toimiston tavoitteena on hoitaa luottamuselinten ja muiden kokousten hallinto ja tiedottaminen lainmukaisella ja palveluhenkisellä tavalla hyvän hallinnon periaatteen mukaisesti ja sovitussa aikataulussa. Tavoitteen toteutumista seurataan poikkeamien ja saadun palautteen avulla.

Toimisto on yksi tulosityksikkö, joka jakaantuu neljään vastuualueeseen: johtaja ja sihteeri (työpari) sekä seuraaviin tiimeihin: alueidenkäyttö, hallinto ja ohjelmien toteutus.

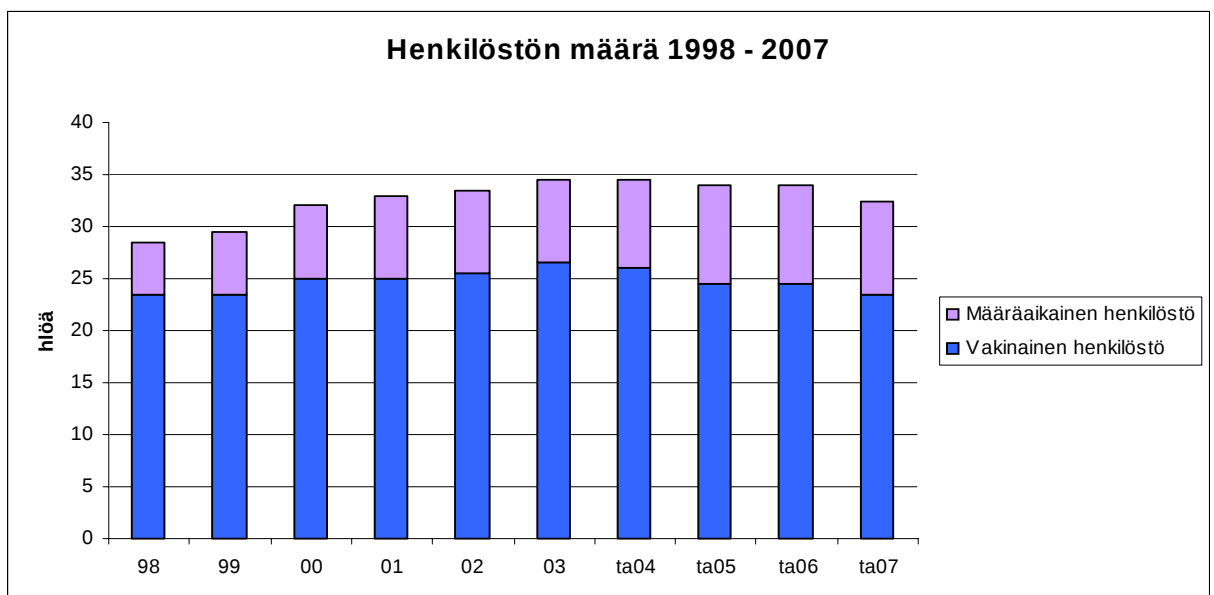
Liiton tavoitteena on ylläpitää toimistossa avointa ja kannustavaa ilmapiiriä. Tiimiytymisen kehittymisestä tehdään vuosittain henkilöstölle kysely. Kyselyyn liitetään työilmapiiriä koskeva osio. Liitossa noudatetaan tasavertaista henkilöstöpolitiikkaa ja vuonna 2003 hyväksyttyä tasa-arvosuunnitelmaa.

Työnantajan ja henkilöstön yhteistoimintaa toteutetaan mm. kuukausittain kokoontuvissa henkilöstöpalavereissa. Henkilöstöyhteistyöryhmä ja työpaikkakokous kokoontuvat tarvittaessa. Yhteistoimintaa toteutetaan mm. liitossa laadittujen työsuojelun toimintaohjelman ja henkilöstöpolitiikan periaateohjelman mukaisesti.

Liitto laatii henkilöstösuunnitelman. Suunnitelman taustalla on strategiset tavoitteet ja osaamisalueet vuoteen 2008. Sen vaatimien osaamis- ja muutostarpeiden saavuttamiseksi laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa osaamisen kehittämissuunnitelma. Suunnitelman valmistelu on käynnistynyt vuonna 2004.

Henkilöstö toimii liitossa tietoturvasuunnitelman mukaisesti.

Liitto tukee henkilöstön osaamisen vahvistamista ja koulutukseen osallistumista mm. henkilöstön tiimi-, kieli- ja atk-valmiuksien kehittämisellä. Liiton toimistossa on käytössä asianhallintajärjestelmä, mikä osaltaan mm. mahdollistaa avoimen toimintakulttuurin.

Kuvio: Henkilöstön määrä 1998 – 2007

Keski-Suomen liiton toiminta alkoi vuonna 1991. Tällöin liiton palveluksessa oli 33 henkilöä (25 vakinaista ja 8,5 määräaikaista). Syyskuussa 2004 liiton palveluksessa oli 34,5 henkilöä (25 vakinaista, EU-ohjelmien teknisellä tuella 5 ja 4,5 muuta määräaikaista).

Tietojenkäsittely ja sen kehittäminen

Taloussuunnitelmakauden pääpaino tulee olemaan edelleen tietojenkäsittelyn toimintavarmuuden ja käyttötehokkuuden parantaminen. Käyttötehokkuutta parannetaan edelleen asiantuntijajärjestelmän kehittämisellä ja koulutuksella. Liiton sähköistä asiointia kehitetään. Neuvonta- ja tukipalveluissa käytetään tarvittaessa ulkopuolista osaamista.

Liiton www-sivujen vuorovaikutteisuutta lisätään, mm. maakuntakaavan valmistamisen ja www-sivujen uudistamisen yhteydessä.

Talouden puitteet taloussuunnitelmakaudella 2005 – 2007

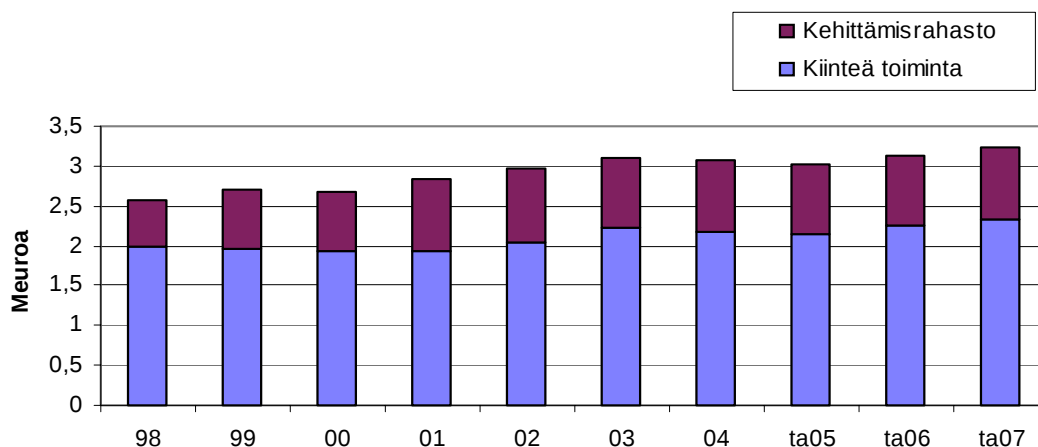
Keski-Suomen kunnat rahoittavat liiton kiinteän toiminnan ja Keski-Suomen Kehittämisrahaston kartuttamisen jäsenkuntien maksuosuuksilla.

Jäsenkuntien maksuosuuteen ei esitetä vuonna 2005 reaalista nousua.

Vuoden 2005 maksuosuudeksi esitetään 3,035 Meuroa, josta siirretään Keski-Suomen Kehittämisrahastoon 875.000 euroa. Kuntien maksuosuudessa on kasvua 1,7 prosenttia. Toimiston kiinteän toiminnan kuluista muodostavat henkilökulut suurimman osan. Henkilökuluissa on varauduttu vähintään 2 prosentin pakollisiin palkkojen yleiskorotuksiin.

Vuoden 2006 maksuosuudeksi esitetään 3,135 Meuroa, josta Keski-Suomen Kehittämisrahastoon esitetään siirrettäväksi 885.000 euroa.

Jäsenkuntien maksuosuus 1998 - 2007, (vuodet 1998 - 2004 deflatoitu vuoden 2005 rahanarvoon)

Kuvio: Jäsenkuntien maksuosuus 1998-2007. Deflatoinnissa on käytetty kuntatalouden menojen hintaindeksiä (ind. 1995 =100).

Talouden puitteet taloussuunnitelmakaudella 2005 – 2007, Meuroa

Vuosi	Liiton kiinteä toiminta	Kehittämisrahasto	Jäsenkuntien maksuosuus
2005	2,160	0,875	3,035
2006	2,250	0,885	3,135
2007	2,340	0,900	3,240

Taulukko: Talouden puitteet taloussuunnitelmakaudella 2005 – 2007, Meuroa

Vuoden 2007 maksuosuudeksi esitetään 3,240 Meuroa, josta Keski-Suomen Kehittämisrahastoon esitetään siirrettäväksi 900.000 euroa.

Keski-Suomen Kehittämisrahasto

Rahaston sääntöjen 1 §:n mukaan: "Keski-Suomen kehittämisrahaston tarkoituksena on tukea maakunnan henkistä ja taloudellista vaurastumista sekä yhteistyön kehittymistä rahoittamalla maakunnallisesti merkittäviä kehittämishankkeita sekä eri osapuolten yhteistyöhön perustuvia maakunnan kehittämishankkeita."

Keski-Suomen Kehittämisrahaston hankevalinnassa kiinnitetään huomiota hankkeen merkitykseen kuntien, seutujen ja koko maakunnan kilpailukyvn edistäjänä. Maakunnan strategioiden toteutuminen varmennetaan mm. käynnistämällä esiselvityksiä ja hankkeita sekä laatimalla projektisuunnitelmia.

Kehittämisrahaston hanketoiminnan tavoitteet:

- edistetään maakunnan kilpailukykyä
- varmennetaan maakunnan strategioiden toteutumista
- tuodaan maakuntaa esille
- tuetaan maakunnan vetovoimaisuutta edistäväkohteita
- varaudutaan uusiin avauksiin
- tuetaan ohjelmiin liittyviä maakuntien välisiä hankkeita

Maakuntavaltuusto käsitteli seminaarissaan 20.2.2004 Keski-Suomen Kehittämisrahaston tulevaisuutta. Useissa ryhmissä päädyttiin suositamaan rahoituksessa nykyisen tason (reaalitason) säilyttämistä. Vuodelle 2005 kehittämisrahaston tasoksi esitetään 875.000 euroa (kasvua 1,1 %). Suurimpia rahoitettavia hankkeita ovat oppimispaikkaverkoston ja toimialatyön kuntarahoitus.

Maakunnan kehittämisraha

EU-ohjelmien kautta tuleva rahoitus vähenee jatkossa. Kansallisen rahoituksen kautta liiton vas-
tuut lisääntyvät. Maakunnan kehittämisrahaa liitto sai 550.000 euroa vuonna 2004 käytettäväksi alueen osaamistason nostamiseen. Lisäksi maakunnan kehittämisrahaa saatiin käytettäväksi aluekeskus- ja osaamiskeskusohjelmien rahoittamiseen. Maakunnan kehittämisrahan odotetaan säilyvän vähintään vuoden 2004 tasolla.

Tiedotus

Tiedotuksen keskeisenä tavoitteena on saada julki todenmukaista ja ymmärrettävää tietoa Keski-Suomen liitosta ja sen tapahtumista, mm. luottamuselinten päätöksistä, keskeisistä suunnitelmista ja hankkeista, ohjelmista, niiden toteuttamisen tuloksista ja vaikutuksista maakunnan kehitykseen. Tiedotuksen perusviestit tukeutuvat ohjelmien perustana olevaan maakunnan yhteisesti määritellyyn strategiaan.

Vuonna 2005 EU-ohjelmien toteutus etenee ohjelmakauden alussa luotua uraa, joten ohjelmien perusteiden sijasta nyt viestitetään entistä voimakkaammin niiden tuloksista ja vaikutuksista. Keskeisiä tiedottamisen alueita ovat tavoiteohjelmien vauhdittamiseen tähtäävä tiedotus, toimialatyön tuloksista kertova tiedotus, luovan toiminnan käynnistyminen ja liiton kansainväliset toimet. Tavoitteena on luoda positiivista mielikuvaa Keski-Suomen liitosta osaavana strategina ja suunnannäyttäjänä sekä asiantuntevana ja tasapuolisena aluekehittäjänä.

Maakunnan yhteistyöryhmän tiedotuslehti, Ämyri, toimitetaan yhdessä rahoittajaviranomaisten tiedotusvastaavista koostuvan toimituskunnan kanssa kaksi kertaa vuodessa. Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) päätökset tiedotetaan kokousten jälkeen medialle ja muille sidosryhmille, samoin kuin Keski-Suomen liiton maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston kokouspäätökset ym. ajankohtaiset asiat. Tuotetaan Ämyri-verkkolehti.

EU-rahoitusmahdollisuuksista ja muista hanketyöhön liittyvistä asioista tiedotetaan rahoittajaviranomaisten yhteisillä www.sivuilla (www.eurahoituskeskisuomi.fi).

Liiton www.sivujen uudistamisesta päätettiin syksyllä 2004. Valmistelutyö painottuu vuodelle 2005. Uudistustyön tavoitteena on tuottaa sisällöltä, rakenteelta, navigoinnilta, visuaaliselta ilmeeltä ja hakuominaisuuksilta sekä toiminnallisilta ominaisuuksilta ja hintalaatusuhteelta hyvät, uudistetut www.sivut. Sivuja ylläpitämistä varten hankitaan julkaisujärjestelmä.

Maakuntakaavan valmisteluvaiheista tiedotetaan jatkossakin vuorovaikutteisilla nettisivuilla ja mm. tiedotuslehtisin. Nettisivujen toimivuutta parannetaan.

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2005

7 Toimiston johtamisjärjestelmä

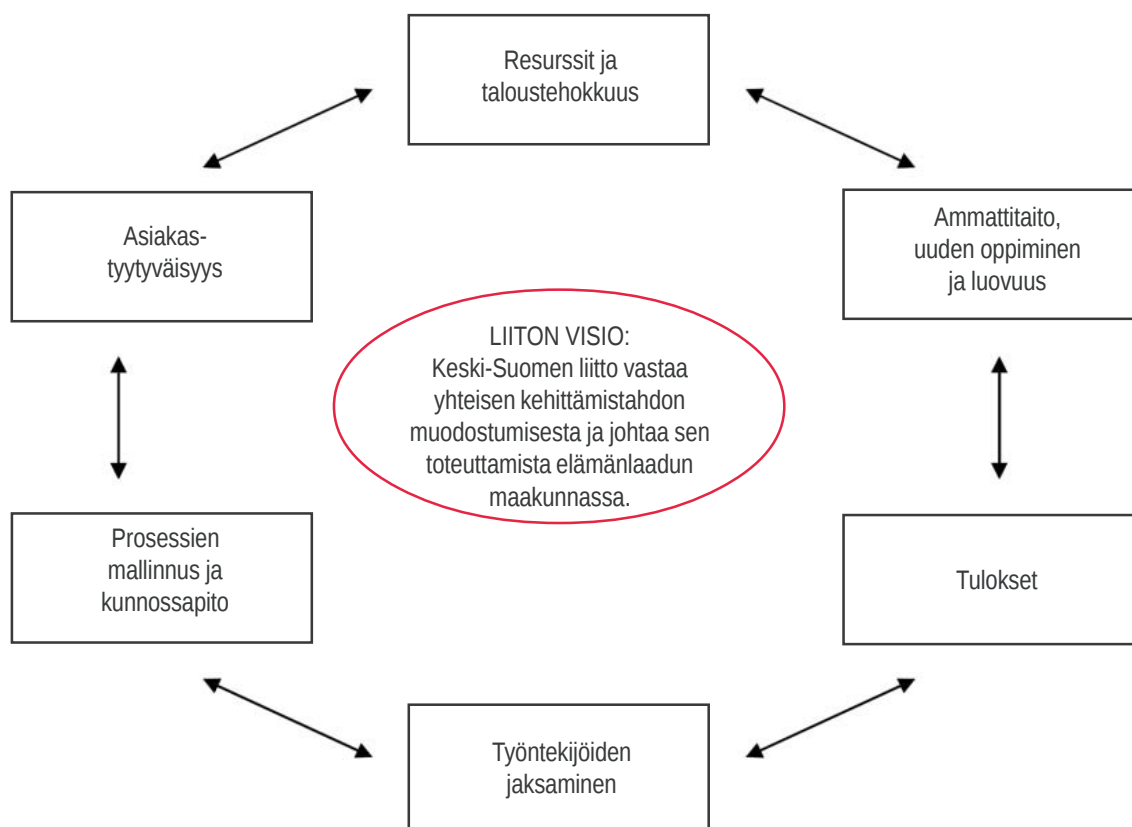
Liiton toimisto toteuttaa maakunnan kehittämissuuntaa maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen linjausten mukaisesti ja palvelee asiakkaita.

Maakuntajohtaja johtaa liiton toimistoa tavoitteenaan saavuttaa maakuntahallituksen asettamat tavoitteet. Toimisto toimii hallintosäännön mukaisesti yhtenä tulosityksikkönä ja maakuntahallituksen päätöksen perusteella neljänä vastuualueena, jotka ovat maakuntajohtaja (muodostaa sihteereineen työparin), alueidenkäytön tiimi, hallintotiimi sekä ohjelmien toteutustiimi. Maakunta-

johtajan apuna toimii toimiston johtoryhmä. Johtoryhmään maakuntajohtaja on kutsunut lisäksi vastuualueiden vetäjät, talouspäällikön, henkilöstön edustajan ja maakuntajohtajan sihteerin, joka laatii myös muistiot kokouksista.

Koko henkilöstö kokoontuu kaksi kertaa vuodessa strategiapalaveriin toiminnan suunnittelemiseksi ja toimintatapojen kehittämiseksi.

Toimiston johtamisjärjestelmän osia ovat tiimiorganisaation ohella toiminnan tavoitteiden asettelu ja tasapainottaminen tulokortin avulla (seu-

Kuvio. Keski-Suomen liiton tasapainotettu tulokortti

raava kuvio). Tiimit suunnittelevat oman toimintansa allekirjoitettavan tiimisopimuksen muotoon. Tiimien toimintaa seurataan puolivuositain. Toimistolla on kannustusjärjestelmä.

Tasapainotetun tuloskortin osa-alueiden kriittiset menestystekijät, mittarit ja seuranta on toimintoittain kirjoitettu talous- ja toimintasuunnitelman eri toimintoihin *kursiivilla*.

Asiakastyytyväisyyttä haetaan laadukkaiden osaamispalveluiden ohella suuntaamalla rakennerahasto-ohjelmien ulkopuolelta saatava eurooppalainen rahoitus erityisesti jäsenkuntien, mutta myös asiakkaana olevien valtion viranomaisten hyväksi.

Asiakastyytyväisyyttä nostetaan lisäämällä vuoropuhelua sidosryhmien ja yhteistyötahojen kanssa. Asiakastyytyväisyyttä mitataan vuosittain asiakastyytyväisyyskyselyin.

Maakuntasuunnitteluun liittyvissä asioissa pyritään parhaaseen mahdolliseen asiantuntemukseen. Siksi oman suunnitteluhenkilökunnan osaamiseen, tieto- ja taitovalmiuksien ylläpitoon ja kehittämiseen ajankohtaisissa asioissa kiinnitetään huomiota.

Myös lakisääteiset vaatimukset vuorovaikutteisesta suunnittelusta ovat tulleet olennaisesti yksityiskohtaisemmiksi ja johtavat helposti prosessien pitkittymiseen sekä ajankohtaisuuden ja suunnittelun iskevyyden höllentymiseen ja tehottomuuteen. Liiton toiminnan tarkoituksena on pitää kiinni sekä kaavailluista aikatauluista että asianmukaisesta vuorovaikutuksesta.

Vastuualueilla määritetään neuvotellen jokaiselle henkilölle henkilökohtaiset pääasiantunteuksen alueet, joiden osalta luodaan edellytykset asiantuntijuuden rakentumiselle. Henkilöstökoulutusta tuetaan osallistumalla henkilöstön kehittämiskoulutukseen. Ryhmätyöskentelyn valmiuksia ja vastuita vahvistetaan. Vahvistetaan osaamista tietojärjestelmien hyväksikäyttämiseksi ja englanninkielessä.

Liitto toteuttaa suunnittelu- ja myötävaikuttamismenetelmien jatkuvaa uudistamista, joka koostuu yhteistyöstä kansallisten menetelmien kehittämishankkeiden kanssa, liiton omista alue- ja yhdyskuntarakenneseelvityksistä yhteistyössä kuntien ja valtion viranomaisten kanssa.

Tasa-arvosuunnitelman toteuttamisen tavoitteet

Vuoden 2005 tavoitteena on nimetä liittoon tasa-arvoasioista vastaava, tiedottaa tasa-arvolain toimenpiteistä ja kiinnittää huomiota, että liiton työryhmiin valitaan tasapuolisesti miehiä ja naisia.

8 Vuoden 2005 keskeiset tehtävät ja tavoitteet

8.1 Maakuntasuunnitelma

Maakuntasuunnitelman pohjan muodostaa maakuntavaltuuston 15.11.2002 hyväksymä aikaisempi maakuntasuunnitelma. Se on tarkoitus uudistaa rakenteeltaan ja painotuksiltaan nykytarvetta vastaavaksi. Valtakunnallisena painotuksena tulee olemaan huomion kiinnittäminen sekä alueiden valtakunnallisiin suhteisiin että maakuntien sisäiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen.

Aloitetaan uuden maakuntasuunnitelman käynnistäminen toimintavuoden alussa. Tarkennettu maakuntasuunnitelma käsitellään maakuntavaltuustossa syksyllä.

Liitto tuottaa alueiden käytön palvelut yksinkertaisesti ja tehokkaasti noudattaen maakuntavaltuuston hyväksymiä linjauksia maakunnan tavoitteista ja suunnitteluperiaatteista. Selkeydellä ja johdonmukaisuudella pyritään toimien hyväksyttävyyteen ja ennalta arvattavuuteen. Liiton oma erillishoidetus kohdennetaan lakisääteisen maakuntakaavan edellyttämiin tehtäviin ja asiakkaiden priorisoimiin hankkeisiin.

Alue- ja yhdyskuntarakenteella tarkoitetaan toimintojen sijoittumista yhdyskuntiin sekä yhdyskuntia toisiinsa kykevää sosiaalisten, taloudellisten ja fyysisten muuttujien verkostoa. Sen keskeisimpiä osia ovat:

- tuotanto (alkutuotanto, jalostus ja palvelut), väestö
- asutus
- yksityiset ja julkiset palvelut (sosiaalinen perusrakenne)
- tekninen perusrakenne (asunnot, työ- ja palvelutilat, liikenneväylät, kunnallistekniset järjestelmät, energiaverkot ja tuotantolaitokset, jätehuolto)
- luonnonympäristö ja kulttuuriympäristö.

Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen otetaan kantaa maakuntasuunnitelman laatimisen yhteydessä. Suunnitteluprosessi toteutetaan valtakunnallisen aikataulun mukaisesti siten, että maakuntavaltuusto voi käsitellä suunnitelmaehdotuksen

syyskokouksen yhteydessä. Alue- ja yhdyskuntarakenteen täydentävät selvitykset toteutetaan vuonna 2005-2006 valtaosaltaan ulkopuolisella EU:n ja valtion rahoituksella. Tuloksena on maakunnallinen alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisstrategia sekä toimenpidesuunnitelma.

Aikaisempaan verraten maakuntasuunnitelmasta valmistellaan otteeltaan strategisempi suunnitelma. Prosessi pyritään saamaan osallisten kanssa korostuneen vuorovaikutteiseksi. Osallisia ovat mm. kansalaiset, yritykset, kunnat ja muut viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaan maakuntasuunnittelulla vaikutetaan: kunnalliset kehittämisyritykset, TE-keskus, ympäristökeskus, lääninhallitus, tiepiiri, yliopisto, ammattikorkeakoulu, koulutuksen kuntayhtymät, kauppakamari, taide-toimikunta, maaseutukeskus, puolueiden piirijärjestöt sekä työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt

Maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman roolit pidetään selkeinä. Maakuntasuunnitelma ja -ohjelma valmistetaan valtakunnallisten aikataulujen mukaisesti. Maakuntasuunnitelman vaikutusarviointi pyritään saamaan edellistä kierrosta paremmin osaksi tekoprosessia eikä jälkikäteiseksi arvioinniksi.

Maakuntasuunnitelmaprosessissa varaudutaan skenaariotarkastelun tarkennukseen.

EU:n erillishoidoituksella toteutetaan Ykkösluokan Alueiden Kehittämishanke (DEFRIS), jonka tarkempi sisältö määritetään yhdessä kansainvälisten osapuolten kanssa. Hanke tukee myös maakuntakaavan laatimista alue- ja yhdyskuntarakenteen osalta.

8.2 Ohjelmat, niiden toteuttaminen ja laatiminen

Keski-Suomen liiton ohjelmatyö keskittyy Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittikaohjelmien toteuttamiseen. Strategiat on määritelty ohjelma-alueille eri tavoin. Tavoitteena on, että suoritetuista strategisista valinnoista EU-osarahoitteiset resurssit voidaan parhaiten kohdentaa alueilla oleviin tai rakennettaviin kilpailuetua vahvistaviin sekä veto-voimaisuutta lisääviin kohteisiin.

Vuoden 2005 aikana valmistaudutaan vuonna 2007 alkavan uuden ohjelmakauden tehtäviin. Vuoden aikana kootaan tausta-aineistoa uutta ohjelmatyötä varten sekä käynnistetään vuoropuhelu ohjelmien laatimiseksi kuntien, seutujen, kehittämissyhtiöiden ja alueen muiden toimijoiden kanssa.

EU:n ohjelmatyössä Saarijärven - Viitasaaren seutukunnan muodostaman tavoite 1 –alueen päämääränä on olla luonnonvaroja pitkälle jalostava, osaavien verkostojen pohjoinen Keski-Suomi. Kehittämistoiminnan tarkoituksena on kohdentaa käytettävissä olevat resurssit alueen luonnonvarojen jalostaviin yritysverkostoihin niissä toimivien johdolla ja ehdoilla.

Alueen tavoitemäärittelyssä todetaan, että pohjoisessa Keski-Suomessa bruttokansantuote kasvaa vuosittain 0,5 prosenttia Suomen kasvua nopeammin ja, että bruttoaluetuotteen lisäys vuosina 1997 - 2006 on 100 miljoonaa euroa. Vuonna 2006 alueella on toiminnassa kuusi ydinverkostoa seuraavilla toimialoilla: puu, metalli, energia, kivi, matkailu ja maatilatalous.

Saarijärven-Viitasaaren seutukunnassa haetaan metalliteollisuuden perusstrategiana kustannusjohtajuutta. Puu- ja matkailutoimialat rakentavat merkituotestategiaa. Energia- sekä kivi- ja maataloustoimialat ovat valinneet erikoistumisen strategian.

Tavoite 2 –alueella strategian mukaiset kehittämisresurssit kohdennetaan paikallista ja alueellista kilpailukykyä parantaville aloille ja kasvua haluaviin yrityksiin. Seutujen kannalta keskeisten toimialojen ohella tuetaan verkostojen syntymistä ja kansainvälistymistä.

Jyväskylän, Jämsän, Joutsan, Keuruun ja Äänekosken seutukuntien muodostaman tavoite 2 -alueen perusstrategia on alueellinen erikoistuminen investointien ja koulutuksen avulla.

Alueen tavoitemäärittelyssä todetaan, että yritysten lukumäärän nettokasvu koko seitsemän vuoden ohjelmakaudella on 2 000 ja työpaikkojen nettolisäys 7 000, joista 3 000 on informaatioteknologisen teollisuuden työpaikkoja. Tietoteollisuutta palvelevien koulutusalojen aloituspaikat kaksinkertaistetaan. Näillä tavoitteilla pyritään siihen, että alueen bkt/asukas nousee koko maan tasolle vuoteen 2006 mennessä ja asukasmäärä kasvaa 230 000:een.

Tavoite 1 -ohjelman toteutus

Tavoite 1-ohjelman toteutus vuonna 2005 jatkuu täydessä laajuudessaan. Keski-Suomen liiton tehtävä on edelleen varmistaa 1-ohjelman sujuva, valitun strategian mukainen toteuttaminen. Liitto varautuu käynnistämään ohjelmaa vauhdittavia hankkeita. Vuoden 2005 aikana toimialoittaisten ydinverkostojen työssä erityisenä painopisteenä on edelleen osaamisen vahvistaminen. Toimialoittaisia verkostoasiantuntijoita ja kuntien elinkeinovastuullisia ohjataan paremmin havaitsemaan ja tarttumaan osaamiseen liittyviin kehittämistarpeisiin. Kehittämissyhtiöiden ja oppilaitosten verkostomaista toimintatapaa syvennetään edelleen.

Tavoitteena on, että vuonna 2005 80 % yritys-investoinneista kohdistuu valittuihin yritysverkostoihin (vuoden 2004 alkupuoliskolla toteutuma oli 56 %). Osaamisen kehittämisen tavoitteena on, että vähintään 40 % hankkeista tukee valittujen verkostojen kehittymistä (vuoden 2004 alkupuoliskolla toteutui 46 %). Maakuntien yhteisiin hankkeisiin osallistutaan silloin, kun ne tukevat strategian toteutusta lisäarvoa tuottavalla tavalla. Alueen yritykset, elinkeinovastuulliset, kuntien johto ja muut toimijat pidetään hyvin informoituina EU-ohjelman mahdollisuuksista ja kehittämishankkeiden tilanteesta.

Tavoite 2 -ohjelman toteutus

Keski-Suomen tavoite 2 -ohjelman perusstrategia on alueellinen erikoistuminen, joka perustuu kunta- ja seutukunta- ja seutukuntakohtaisten, aluetaloutta vahvistavien kilpailuetutekijöiden tunnistamiseen. Alueita ja niiden yritysten kilpailukykyä sekä osaamista vahvistetaan investointien, verkostomaisen toiminnan ja koulutuksen avulla.

Suoritettujen kilpailuetuvalinnat ovat keskeinen kriteeri kohdennettaessa resursseja maakunnan yhteistyöasiakirjassa. Investoimalla yritystoiminnan kehittämiseen sekä koulutukseen odotetaan Keski-Suomen tavoite 2-alueelle syntyvän useita liiketoimintakeskittymiä, jotka tuottavat lisäarvoa omalle vaikutusalueelle.

Erikoistumisvalinnat

Hankasalmi	Matkailu ja siihen liittyvät hyvinvointipalvelut
Joutsa	Puunjalostus ja
Jyväskylä	Informaatio ja hyvinvointiteknologia
Jyväskylän mlk	Lentokenttäympäristö ja siihen liittyvä yritystoiminta
Jämsä	Perhematkailu ja komposiittiteknologia
Jämsänkoski	Pk-yritysten osaamisen vahvistaminen, yrittäjyys
Keuruu	Metalli, graafinen teollisuus ja muu ICT, matkailu ja hyvinvointipalvelut
Konnevesi	Metsätalous ja maaseutuyrittäminen
Korpilahti	Muovituotannon kehittäminen
Kuhmoinen	Puuteknologia ja uudet innovaatiot
Laukaa	Peurunkakeskus
Leivonmäki	Suohon ja turpeeseen perustuva uusi liiketoiminta ja yritysverkostot
Luhanka	Luonnon hyödyntäminen vetovoimatekijänä
Multia	Luonto- ja kalastusmatkailu osana Keuruun seudun matkailu- ja hyvinvointipalveluja
Muurame	Perheyrittäjyys, yrittäjyyskasvatus ja mekatroniikka
Petäjävesi	Käsi- ja taitoteknologia
Sumiainen	Monialayrittäjyys maaseudun rakennemuutoksessa
Suolahti	Hyvinvointiosaaminen "Uusi Suojarinne"
Toivakka	Pk-yritystoiminnan kehittäminen
Uurainen	Pienyrittäjyys sekä ympäristö ja asuminen
Äänekoski	Ympäristöasioiden ja osaamisen laatukaupunki

Taulukko: Erikoistumisvalinnat. Tavoitteena on, että vuonna 2005 tavoite 2 –ohjelman hankkeista 60 % on erikoistumisvalinnan mukaisia (vuoden 2004 alkupuolen toteutuma oli 37 %).

8.3 Maakuntakaavan laadinta

Yhteistyössä kuntien, yhteisöjen ja elinkeinoelämän sekä valtionhallinnon kanssa tapahtuva pitkän aikavälin maakuntasuunnittelu luo valmiuksia muulle maakunnalliselle kehittämiselle sekä tarkemmalle ja lyhyemmän aikavälin suunnittelulle. Tehokkaimmin maakuntasuunnitelman ja -kaavan tarkoitus oletetaan toteutuvan vuorovai-
kutteisena prosessina osallisten kanssa.

Keski-Suomen liiton maakuntakaavalla ja muilla aluesuunnittelutoimilla turvataan ja parannetaan maakunnallisesti merkittävien hankkeiden toteuttamismahdollisuuksia. Liitto on alueiden käytön ja alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisessä maakunnan tasolla ohjaava ja yhteen sovittava viranomainen ja kuntatasolla jäsenkuntia informoiva ja niiden etua edistävä osapuoli.

Liiton tavoitteena on, että alue- ja yhdyskuntarakenteen toteuttamis- ja ylläpitokustannuksissa voidaan saavuttaa todennettavissa olevaa hyötyä palveluiden ja hyödykkeiden tuottamisessa, ympäristöllistä paranemista, sosiaalisen koheesion parantamista, ympäristöllisten ja kulttuuristen seikkojen paremmin huomioon ottamista ja toiminnallista paranemista.

Ympäristöministeriön 5.VK:a ja 5A VK:a koskevat päätökset, jotka perustuvat KHO:n päätökseen vuodelta 2001 kaavan osittaisesta palauttamisesta ympäristöministeriölle, pannaan täytäntöön ympäristöministeriön vahvistuspäätöksen jälkeen.

Maakuntakaavaa valmistellaan aikaisemmin hyväksytyn aikataulun mukaisesti siten, että lain tarkoittama kaavaluonnos voidaan käsitellä syksyllä. Kaavavalmistelua johtaa maakuntajohtajan puheenjohtajana toimiva johtoryhmä apunaan toimiston kaavan valmistelusta vastaava valmisteluryhmä ja kahdeksan asiantuntijaryhmää. Yleisölle pidetään ajan tasalla liiton nettisivuja. Jatkuva seuraamis- ja kommentointimahdollisuus taataan mm. netin kautta. Asiantuntijaryhmille on käytettävissä Kuntaliiton tarjoamana palveluna ryhmätyösvuorot intranetratkaisuna.

Maakuntakaavaa varten vuonna 2004 käynnistetyistä erilliselvityksistä jatkuvat seuraavat työt:

- Jyväskylän seudun jätehuollon varauksia koskeva selvitys
- kiinteiden muinaisjäännösten selvitys
- historiallisen ajan muinaisjäänteet
- kulttuuriympäristöt (kulttuurimaisemat, perinnemaisemat)
- ulkoilu- ja retkeilyreitit ja -alueita koskevan selvityksen täydennykset
- vedenhankinnan kannalta tarpeellisten alueiden selvittäminen pääasiassa Keski-Suomen ympäristökeskuksen virkatyönä

Toimintavuonna aloitetaan lisäksi seuraavat erillistyöt:

- maakuntakaavan taloudellisten vaikutusten selvittäminen
- YVA- ja SVA- prosessien suorittaminen
- maa-ainesselvitykset (sora, hiekka ja muut maa-ainekset)
- erityistoimintojen (ampumaradat) selvitykset

Maakuntakaavan ja maakuntasuunnitelman osalta seurataan valtakunnantasoista ohjelmointia ja menetelmäkehittelyä.

Aineistojen kokoaminen maakuntakaavaa varten on jatkuvaa, kuten myös toteuttamisen edistäminen, neuvottelut kaava- ym. maankäyttösuunnitelmista, lausunnot sekä suunnittelumenetelmien ja käytäntöjen kehittäminen. Lakisääteisenä tehtävänä osallistutaan myös kulttuurimaisema-alueiden selvittelyyn ja nimeämiseen.

8.4 Toimialatyö ja oppimispaikkaverkosto

Keski-Suomessa jatketaan vuonna 1996 alkanutta kehittämistyötä metallin, matkailun, mekaanisen puun ja elektroniikkateollisuuden toimialoilla sekä graafisella ja viestintäalalla. Vuoden 2004 aikana suoritettua toimialatyön väliarvioinnin tulosten perusteella on päädytty edistämään käsiteollisuutta osana luovan toimialan kehittämistä. Toimialoilla on päästy luottamukselliseen yhteistyöhön sekä yritysten, rahoittajaviranomaisten, oppilaitosten sekä elinkeinokehittäjien kanssa. Verkostoyhteistyö on aktiivista ja toimivaa.

Vuonna 2005 haetaan toimintamalliin tehoa tiivistämällä strategiasuunnitelmia ja tiedottamalla toiminnan tuloksista. Toimialapäälliköt yhdessä verkostojensa kanssa vastaavat suunnitelmien toteuttamisesta, eli tavoitteiden kannalta keskeisimpien hankkeiden käynnistämisestä ja toteutuksesta. Kehittämiskauden viimeisenä vuonna etsitään yritysverkostoille kansanvälisiä yhteyksiä. Tuloksia ja vaikuttavuutta seurataan hankkekohtaisesti, toimialojen asiakastytytyväisyysmittauksin sekä soveltuvien osien toimialaanalyysin.

Toimialoilla tavoitellaan yhteensä noin 300 uutta nettotyöpaikkaa ja 30 hanketta. Toimialatyön tavoitteena on saada perustettua 20 - 30 uutta yritystä. Vuoden 2004 alkupuoliskon aikana toimialamallilla myötävaikutettiin 24 uuden työpaikan ja 10 uuden yrityksen syntymiseen. Toimialojen yhteisenä tavoitteena on teknologia- ja osaamis-

ympäristöhankkeiden lisääminen. Edelleen pyritään hankkeiden vaikuttavuuden sekä yritysten liiketoimintaosaamisen lisäämiseen.

Toiminta pysyy yritysveltoisena ja toimialavetäjät itsenäisinä toimijoina. Keskeiset hankkeet saadaan toteutetuksi toimialasuunnitelmien mukaisesti. Kärkiyritykset tukevat kehittämisverkostojen toimintaa. Kehittämistyö voi ylittää maakuntarajat (voidaan toteuttaa liiketoimintalähtöisiä verkosto- ja osaamisympäristö-hankkeita).

Toimialatyö on keskeinen toimintatapa yritysten liiketoimintaympäristöjen kehittämisessä. Liitto ohjaa, tukee ja rahoittaa yritysveltoista toimialatyöskentelyä. Liiton kehittämisrahastolla tuetaan toimialojen tavoitteiden mukaisten keskeisimpien hankkeiden valmistelua.

Luovan toiminnan toimialan yrittäjät, yksityiset ja julkiset kehittämiskumppanuudet sekä kulttuurin koulutusorganisaatiot vastaavat alan sisällöllisestä kehittämisestä ja tuotannosta. Keski-Suomen liiton osuus alan kehittämisessä liittyy toimialan koordinointiin, yhteistyöverkostojen muodostamiseen sekä kansalais- ja asiantuntijatapaamisten järjestämiseen. Luovaa toimintaa kehitetään erillisillä hankkeilla.

Keski-Suomen strategiatyössä ja EU –ohjelmien toteutuksessa painotetaan osaamisen vahvistamista. Keski-Suomen liitto tekee tiivistä strategista ja hankkeisiin liittyvää yhteistyötä maakunnan koulutusorganisaatioiden kanssa. Toimintavuoden merkittäviä yksittäisiä osaamishankkeita, jossa liitto on mukana, ovat ammatillisen koulutuksen työelämäyhteyksiä tukeva Taitava Keski-Suomi –hanke sekä seudullisten oppimispaikkojen verkoston rakentaminen. Keski-Suomen liitto on mukana oppimispaikkojen verkoston rakentajana yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa.

Oppimispaikkaverkoston tavoitteena on konkretisoida vuoropuhelua maakunnassa työelämän, oppilaitosten, kehittämisorganisaatioiden sekä seutujen kesken. Kullakin seudulla tehdään omiin vahvuuksiin liittyvät osaamiskartoitukset ja osaamisen vahvistamisen suunnitelmat vuoteen 2008. Jyväskylän yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun, Jyväskylän Teknologiakeskus Oy:n sekä VTT:n asiantuntemus on seutujen käytössä suunnitelmia laadittaessa ja erityisesti toimenpiteitä toteutettaessa käytännössä.

8.5 Edunvalvonta ja kuntien palvelutehtävät

Keski-Suomen liitto vaikuttaa edunvalvonnallaan myönteisesti maakunnan ja sen kuntien asemaan sekä mahdollisuuksiin hallinnon ja aluepolitiikan muutoksissa, kansainvälisissä yhteyksissä, kuntien talouteen liittyvissä ratkaisuisissa, lainsäädännössä sekä valtion kokonaan tai osittain rahoittamissa investointihankkeissa. Tavoitteena on alueen oman päätöksenteon edellytysten parantaminen ja valtion paikallishallinnon palveluiden turvaaminen.

Lähtökohtana valtion rahoituksessa on, että Keski-Suomi saa sille kuuluvan osuutensa.

Keski-Suomen etujen turvaaminen edellyttää myös kontaktiverkkoa Euroopan Unioniin ja muihin keskeisiin eurooppalaisiin toimielimiin. Länsi-Suomen liittojen yhteinen toimisto Brysselissä edistää osaltaan tavoitteen saavuttamista.

Edunvalvonnassa ja valtion talousarvioon vaikuttamisessa toimitaan yhteistyössä kansanedustajien, valtion piirihallinnon sekä kuntien kanssa.

Liiton toimistossa vastuu edunvalvontaan liittyvistä asioista jakautuu kullekin vastuualueelle niiden tehtävien mukaisesti.

Liitto on käynnistänyt yhdessä kuntien ja eri asiantuntijatahojen edustajien kanssa maakunnan palvelurakennetta koskevan selvitystyön, jonka tulokset ovat käytettävissä toimintavuoden alkuun mennessä. Liitto käynnistää kuntien edustajien kanssa keskustelut selvitystyön esitysten käsittelemiseksi.

Liitto on laatinut liikenne- ja viestintäministeriön esityksen mukaisesti laajakaistastrategian vuoden 2004 aikana. Työ tosin käynnistyi jäsenkunnasta tulleen esityksen pohjalta jo ennen ministeriön aloitetta. Samoin liitto kilpailutti toimintavuoden alkuun mennessä operaattorit kunnilta tulleiden toiveiden mukaisesti. Kilpailutuksen sekä laajakaistastrategian pohjalta on käynnistetty laajakaistayhteyksien rakentaminen maakunnan alueella. Tavoitteena on mahdollistaa vuoden 2005 loppuun mennessä 95 % maakunnan talouksista nopeampien laajakaistaliittymien piiriin. Pääosin rahoitus rakennettavalle ja uudistettavalle verkolle on saatu vuoden 2004 puolella TE- Keskuksesta kuntien haettavana olleella laajakaistarakentamisrahoituksella.

Maakunnan ICT -strategian Infrastruktuuriin liittyvä osio tehtiin yhteistyössä YOMI Oyj:n kanssa

vuoden 2004 aikana. Strategian kaksi muuta osiota (koulutus ja yritysten välinen yhteistyö) tehdään yhteistyössä Jyväskylän yliopiston Tietojenkäsittelyinstituutin kanssa. Koko strategia valmistuu kesäkuussa 2005. Maakuntahallitus on päättänyt rahoittaa strategian valmistelun maakunnan kehittämisrahasta.

Muutoinkin liitto tekee yhteistyössä jäsenkuntien kanssa niitä palvelevaa selvitystoimintaa koulutuksen, kulttuurin, sosiaali- ja terveyssektorin ja kunnallistalouden alueilla sekä maakunnan tilaa koskevien tietojen tuottamiseksi.

Liitolla on maakuntahallituksen päätöksin jäsenyydet seuraavissa kotimaisissa yhteisöissä: Suomen Kuntaliitto, Suomen Kotiseutuliitto ry, Suomen vesitiedeyhdistys ry, Jyväskylän Kesäyliopistoyhdistys ry, Nelostiedeyhdistys ja Maakunnan Maut ry.

Lisäksi liitto on liiton maksamana eräiden yhdistysten jäsen henkilöidensä kautta (esim. Tietopalveluseura, Sihteeri yhdistys, Suomen matkailun alueorganisaatioiden yhdistys ry Suoma, Matkailuasiamiehet ry, Kunnallistieteiden yhdistys ry ja Keski-Suomen lintutieteellinen yhdistys).

Ulkomaisten yhteisöjen jäsenyydet on mainittu luvussa 4.

Keski-Suomen liitto on Kiinteistö Oy Keski-Suomen Talon ja Midinvest Oy:n osakas.

8.6 Luottamushenkilöiden kauden vaihtuminen

Kuntien edustajainkokous pidetään alkuvuodesta sen jälkeen, kun vuoden 2004 kunnallisvaaleissa valitut kunnanvaltuustot ovat järjestäytyneet ja nimenneet kuntien edustajat edustajainkokoukseen. Kullakin jäsenkunnalla on yksi edustaja jokaista alkavaa neljää tuhatta asukasta kohti, kuitenkin enintään neljännes rajoittamattomasta kokonaisedustajamäärästä.

Maakuntahallitus päättää vuodenvaihteen 2004/2005 tienoilla edustajainkokouksen ajankohdasta ja toimittaa tästä tiedon jäsenkuntiin. Kutsu jäsenkuntiin toimitetaan vähintään kuukautta ennen kokousta. Jäsenkuntien on kirjallisesti ilmoitettava valitsemiensa kokousedustajien nimet maakuntahallitukselle viimeistään 14 päivää ennen edustajainkokousta. Jäsenille kutsu ja esityslista on toimitettava vähintään viikkoa ennen kokousta. Edustajainkokous on pidettävä huhtikuun loppuun mennessä.

Edustajainkokous valitsee maakuntavaltuuston nelivuotiskaudeksi. Maakuntavaltuusto taas valitsee kesäkuun puoliväliin mennessä maakuntahallituksen kaksivuotiskaudeksi ja tarkastuslautakunnan koko valtuustokaudelle.

Keski-Suomen liitto varautuu yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa järjestämään syksyllä 2005 kolmannen Keski-Suomi –risteilyn. Risteilyn tavoitteena on mm. edesauttaa maakunnassa vallittujen uusien toimielinten työskentelyn käynnistymistä ja mahdollistaa yhteistyöverkostojen vahvistamista. Risteilyllä on tilaisuus käsitellä myös maakunnallisia asioita.

9 Talousarvio 2005 perusteluineen

Keski-Suomen liiton talousarvio on laadittu kuntalain, soveltuvien osin kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien yleisohjeiden mukaisesti. Vuoden 2005 talousarvio on taloudellisesti tasapainossa. Tuloslaskelman yli/alijäämä on 0 euroa.

9.1 Talousarvioasetelma

Talousarvion tuloslaskelmaosassa on esitetty liiton toimintatuotot ja -kulut, rahoitustuotot ja -kulut, poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista, satunnaiset tuotot ja kulut sekä tilikauden tuloksen jälkeen poistoeron lisäys/vähennys, varausten lisäys/vähennys ja rahastojen lisäys/vähennys. Tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään.

Käyttötaloulososassa on esitetty liiton toimintatuotot ja -kulut jäsenkuntien maksuosuuksia lukuun ottamatta kustannusalueittain ja -paikoittain. Kustannusalueet ovat pääosin liiton hyväksytyn organisaation mukaisia "osastoja". Koska liitto on yksi tulosityksikkö, ei kaikkia yhteisiä kustannuksia vryörytetä kustannuspaikoille, kuten esim. huoneistomenot ja tarvikkehankinnat. Ne on esitetty kustannuspaikassa 9999 "yhteiskustannukset".

Rahoituslaskelman avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan. Rahoituslaskelma täydentää tuloslaskelman antamaa kuvaa tulo-rahoituksen riittävydestä, investoinneista, sijoituksista ja pääomarahoituksesta.

Investointiosassa on esitetty liiton käyttöomaisuusinvestoinnit, rahoitusosuudet investointeihin ja käyttöomaisuuden myyntituotot. Investointiosaa on budjetoitu 0 euroa.

Liiton talousarvion käyttötaloulososassa on käytetty seuraavia kustannusalueita ja -paikkoja:

Kustannusalue	kustannuspaikat
Luottamushenkilöhallinto	maakuntavaltuusto tarkastuslautakunta maakuntahallitus
Maakuntajohtaja ja sihteeri	maakuntajohtaja ja sihteeri erillisprojektit
Hallinto	hallinto erillisprojektit
Alueidenkäyttö	alueidenkäyttö erillisprojektit
Ohjelmien toteutus	ohjelmien toteutus toimialatyö muut erillisprojektit
Yhteiskustannukset	yhteiskustannukset

Kustannuspaikkoja perustetaan kirjanpitoon toimintavuoden aikana erillisprojekteille seurannan tarpeen mukaan.

Toimintatuotot jakaantuvat myyntituottoihin (=jäsenkuntien maksuosuudet), maksutuottoihin, tui-kiin ja avustuksiin sekä muihin tuottoihin. Toimintakulut jakaantuvat henkilöstökuluihin, palveluiden ostoihin, aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin, avustuksiin ja muihin kuluihin.

9.2 Poistomenettely

Aineellisten hyödykkeiden (=koneet ja kalusto) arvo liiton taseessa 31.12.2003 on 75.406,31 euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistomenettelynä on ollut 30 prosentin suuruinen jäännös-arvopoisto.

Osakkeiden arvo on 1.228.359 euroa. Osakkeiden ja osuuksien arvosta muodostaa suurimman osan liiton toimitilan osakkeet. Osakkeet on ar-

vostettu taseessa niiden tulonodotusarvoon, mikä on tarkistettu vuonna 1996.

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet ja poistomenettelyn hyväksyy yhtymävaltuusto.

Keski-Suomen liiton poistojen laskentaperusteet ja poistomenettely:

Liiton pienhankintaraja on 15.000 euroa. Maakuntahallitus voi määrittää rajan erikseen. Keski-Suomen liiton koneiden ja kaluston sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden (kirjanpidossa aineelliset hyödykkeet) suunnitelman mukainen poisto on 30 prosentin suuruinen jäännösarvopoisto. Osakkeilla ja osuuksilla ei ole suunnitelman mukaista poistoaikaa.

Talousarvion poistomenettelyn tavoitteen mittari: vuosikate / poistot (ilman kehittämisrahaston rahastosiirtoa) on positiivinen.

9.3 Talousarvio vuodeksi 2005

Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvion tuloslaskelmaan (liite 3) on toimintatuottoja budjetoitu 4,4 Meuroa. Tästä jäsenkuntien maksuosuus on 3,035 Meuroa. Toimintatuotoista käytetään toimintakuluihin 3,5 Meuroa, nettokorokuluihin ja poistoihin 19.600 euroa ja kartutetaan Keski-Suomen Kehittämisrahaston toimintaa 875.000 eurolla.

Investointien hankintatarpeita ei ole vuonna 2005.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelmassa on esitettävä toimenpiteet, joilla kertynyt ja suunnittelu-kaudella kertyvä alijäämä katetaan. Liitolle ei ole tulossa yli/alijäämää taloussuunnitelmakaudella.

Talousarvion toteuttamisen tavoitteen mittari: vuosikate / asukas (ilman kehittämisrahaston rahastosiirtoa) on positiivinen.

9.4 Talousarvion sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvion määräraha ja talousarvio voidaan ilmaista brutto- tai nettomääräisenä. Liiton talousarvio on liiton kiinteän toiminnan osal-

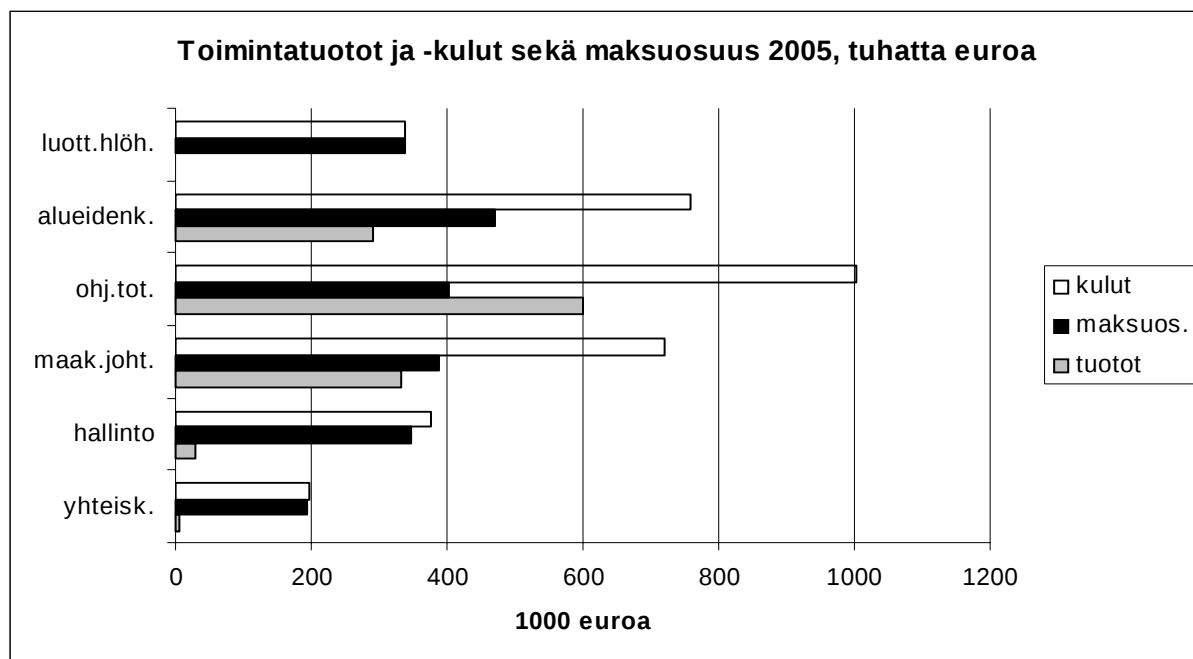
ta esitetty bruttomääräisillä määrärahoilla. Erillisprojektit toimivat pääasiassa nettomääräisillä määrärahoilla.

Maakuntavaltuusto päättää talousarvion tuloslaskelmaosasta jäsenkuntien maksuosuudet 3.035.000 euroa, investoinnit (0 euroa) ja Keski-Suomen Kehittämisrahaston kartuttamisen 875.000 euroa

Maakuntahallitus päättää talousarvion tuloslaskelmaosasta ja rahoitusosasta ne erät, joita maakuntavaltuusto ei päättää. Maakuntahallitusta sitoo talousarvion tuloslaskelmaosasta toimintatuotoista myyntituotot (lukuun ottamatta jäsenkuntien maksuosuuksia), maksutuotot, tuet ja avustukset ja muut tuotot ja toimintakulut, mitkä maakuntahallitus hyväksyy kustannusalueittain. Maakuntahallitusta sitoo myös rahoitustuotot ja -kulut, poistot, satunnaiset tuotot ja kulut. Maakuntahallitusta sitoo edelleen tilikauden tuloksen käyttö rahastojen kartuttamista lukuun ottamatta.

Toimistoa sitovat muut käyttötalouden määrärahat.

Mikäli jäsenkuntien maksuosuusrahoituksen ulkopuolista rahoitusta tulee enemmän kuin talousarviossa on ennakoitu, voidaan myös menomäärärahoja vastaavasti ylittää. Mikäli jäsenkuntien maksuosuusrahoituksen ulkopuolista rahoitusta tulee vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu, tulee myös menomäärärahat vastaavasti alittaa.

Kuvio: Toimintatuotot ja -kulut sekä maksuosuus 2005.

9.5 Talousarvion käyttösunnitelma ja perustelut

Talousarvion käyttösunnitelma esitetään kustannusalueittain, osin kustannuspaikoittain sekä tulo- ja menolajeittain. Maakuntahallitus hyväksyy maakuntavaltuuston hyväksymää talousarviota tarkentavan käyttösunnitelman.

Luottamushenkilöhallinto sisältää jäsen- ja osallistumismaksuja sekä avustuksia yhteensä 115.400 euroa.

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	tuhatta euroa
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta)	0 •
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus	339 •
Toimintakulut	339 •

Maakuntavaltuuston budjetin perusteena on kolme maakuntavaltuuston kokousta ja edustajan kokous. Maakuntahallitus kokoontuu noin 11 kertaa. Kunnanjohtajakokouksia järjestetään noin 4 – 6 kertaa talousarviovuoden aikana.

Maakuntahallituksen kustannuspaikalle on budjetoitu jäsen- ja osallistumismaksuihin yhteensä 100.400 euroa (Kuntaliiton palvelumaksu 19.700 euroa, AER 3.400 euroa, Fedarene 4.300 euroa, Keskipohjola –toimikunta 18.500 euroa, WFA:n Brysselin toimisto 51.000 ja WFA:n kotimaan yh-

teistyö 3.500 euroa). Pohjoismaisen tiedotustoiton maakunnalliseen rahoitukseen on varattu 15.000 euroa.

MAAKUNTAJOHTAJA JA SIHTEERI	tuhatta euroa
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta)	332 •
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus	389 •
Toimintakulut	721 •

Kansainvälinen vuorovaikutus on lisääntynyt ja edellyttää valmiuksien kohottamista. Henkilöstön kielitaitoa ja atk-valmiuksia kehitetään.

Yksikön käyttövaroihin on budjetoitu 96.800 euroa, mikä sisältää maakuntajohtajan käyttövarat, varauksen liiton kansainvälistymistoimiin ja tiedotustoimintaan sekä Keski-Suomen risteilyn järjestämiseen. Lisäksi määräraha toimii liiton toiminnan "vararahastona". Käyttövaroihin sisältyy 16.800 euron kannustamismäärärahavaraus.

Yksikön asiantuntijapalveluja kohdistetaan myös maakuntakaavan erillisselvityksiä varten.

OHJELMIEN TOTEUTUS	tuhatta euroa
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta)	600 •
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus	403 •
Toimintakulut	1003 •

Kustannusalue keskittyy tavoiteohjelmien (1 ja 2) toteuttamiseen erityisesti yritystoiminnan kehittämisen ja koulutuksen uudistamisen osalta. Maa-

kunnan kehittämistoimintaa jatketaan mm. toimialamallin mukaisesti ja oppimispaikkaverkosto –projektin kautta. Sektorille kuuluvat projekti-anomukset käsitellään entiseen tapaan.

ALUEIDENKÄYTTÖ	tuhatta euroa
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta)	290 •
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus	470 •
Toimintakulut	760 •

Kustannusalue keskittyy maakuntakaavan laatimiseen sekä alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseen ym. alueidenkäytön yksikön tehtävien hoitoon sekä Defris-projektiin. Yksikön työskentely perustuu tietokoneavusteiseen mm. numeeristen kartta- ja paikkatietoaineistojen käyttöön. Perusaineistoa hankitaan ja tuotetaan itse.

HALLINTO	tuhatta euroa
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta)	29 •
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus	346 •
Toimintakulut	375 •

Hallinto sisältää liiton hallintopalvelut, talous- ja henkilöstöasioiden hoidon, tietopalvelut, postitukset ja muut toimistopalvelut sekä Keski-Suomen Talon puhelinkeskuksen hoidon.

Liiton käytössä on asianhallintaohjelmisto (Kunta-toimisto).

Liiton uuden laskentajärjestelmän kautta hallitaan liiton oman ja kehittämisrahaston talouden lisäksi maakunnan kehittämisraha sekä liiton rahoitamiin hankkeisiin tuleva EU-rahoitus ja valtion rahoitus.

Hallintoyksikkö vastaa sille kuuluvien tehtävien asianmukaisesta ja ajantasaisesta toiminnasta. Toimistotarvike- ja muut hankinnat hallintoyksikkö suorittaa keskitetysti ja taloudellisesti.

YHTEISKUSTANNUKSET	tuhatta euroa
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta)	3 •
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus	194 •
Toimintakulut	197 •

Kustannuspaikalle on budjetoitu liiton yhteisiä palvelujen osto- ja tarvikemenoja. Suurin meno-erä on huoneistomenot, mikä sisältää mm. toimiston yhtiövastikkeet.

Kustannusalueen asiantuntijapalveluihin (35.000 euroa) on budjetoitu atk-tuki- ja henkilöstöpalvelujen kustannukset (työpaikkaruokailu, työ-

terveyshuolto sekä henkilökunnan liikunta- ja kulttuurimääräraha).

Koneiden ja kaluston hankinnat on budjetoitu kokonaan käyttömenoksi.

LIITTO YHTEENSÄ	tuhatta euroa
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta)	5 •
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus	193 •
Toimintakulut	198 •
sekä nettokorkomenot, poistot ja kehittämisrahaston rahoitus	895 •

Viivästyskoron prosenttina liitto käyttää korkolain mukaista ylärajaa. Se on ollut 1.7.2004 alkaen 9,5 prosenttia. Jäsenkuntien maksuosuuksista ei peritä alle 40 euron suuruisia viivästyskorkoja.

Maakuntahallitus hyväksyy myös Keski-Suomen Kehittämisrahaston käyttösuunnitelman. Jäsenkunnat kartuttavat kehittämisrahastoa talousarviovuonna 875.000 eurolla.

Hankepäätökset tehdään erikseen maakuntahallituksessa tai niistä päättää tehdyn delegointipäätöksen perusteella maakuntajohtaja.

Vuoden 2005 talousarvion yli/alijäämä on 0 euroa.

9.6 Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuusrahoituksella kerätään yhteensä 3.035.000 euroa. Perussopimuksen mukaan "Jäsenkuntien maksuosuudet perustuvat edellisenä kalenterivuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa jäsenkunnissa määrättyjen ansiotulo- ja yhteisöäyrien suhteessa. Verotietoina käytetään saatavissa olevia verottajan ennakkotietoja, elleivät lopulliset tiedot ole talousarvion laadintavaiheessa tiedossa." (perussopimus, § 24).

Vuoden 2005 maksuosuudet lasketaan verovuoden 2003 verotustietojen perusteella.

Jäsenkuntien maksuosuudet 2005 (laskelma liitetiedosto 4)

kunta	maksuosuus 2005	maksuosuus 2004	muutos 2004 / 2005	
	•	•	•	%
Hankasalmi	48 101	47 030	1 071	2,3
Jyväskylä	1 048 649	1 033 679	14 970	1,4
Jyväskylän mlk	400 221	383 280	16 941	4,4
Korpilahti	47 246	44 917	2 328	5,2
Laukaa	176 483	168 346	8 137	4,8
Muurame	101 248	95 417	5 831	6,1
Petäjävesi	33 995	33 355	640	1,9
Toivakka	21 387	20 744	643	3,1
Uurainen	27 486	26 236	1 250	4,8
Joutsa	37 790	36 422	1 368	3,8
Leivonmäki	11 004	11 622	-618	-5,3
Luhanka	6 811	6 759	53	0,8
Keuruu	122 449	120 477	1 972	1,6
Multia	17 246	17 171	75	0,4
Jämsä	201 486	201 171	315	0,2
Jämsänkoski	108 284	113 563	-5 280	-4,6
Kuhmoinen	27 381	26 595	786	3,0
Konnevesi	28 014	27 656	358	1,3
Sumiainen	11 631	11 224	407	3,6
Suolahti	64 271	62 686	1 585	2,5
Äänekoski	177 842	184 410	-6 568	-3,6
Kannonkoski	13 441	13 003	438	3,4
Karstula	43 413	42 792	622	1,5
Kinnula	14 648	14 523	125	0,9
Kivijärvi	11 563	11 834	-270	-2,3
Kyyjärvi	15 021	15 008	13	0,1
Pihtipudas	42 536	41 960	576	1,4
Pylkönmäki	7 528	7 532	-4	0,0
Saarijärvi	96 709	93 718	2 991	3,2
Viitasaari	71 116	70 870	246	0,3
KESKI-SUOMI	3 035 000	2 984 000	51 000	1,7

LIITE 1

Keski-Suomen liiton toimisto

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
p. 014 – 652 200, fax 014 – 652 277 tai 217 733
sähköposti: etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi

HENKILÖSTÖ:

	Matkapuhelin	Toimisto (014)
MAAKUNTAJOHTAJA JA SIHTEERI		
Maakuntajohtaja Anita Mikkonen	040-595 0011	652 201
Maakuntajohtajan sihteeri Maija Kovanen	040-595 0010	652 205
OHJELMIEN TOTEUTUS		
Suunnittelujohtaja Hannu Korhonen	040-595 0016	652 213
EU-sihteeri Päivi Blå	040-595 0013	652 224
Projektipäällikkö Jouko Kahilainen	040-595 0018	652 256
Tutkimusjohtaja Mikko Kankainen (osa-aikaeläke)	040-595 0004	652 252
Tiedottaja Merja Lahti	040-595 0000	652 225
Ohjelmapäällikkö Hilkka Laine, Saarijärven seudun Yrityspalvelu Oy	044-4598 602	652 240
ICT-projektipäällikkö Seppo Mäkiranta	040-595 1274	652 227
Matkailukoordinaattori Leena Pajala	040-595 0015	652 203
Ohjelmapäällikkö Pirjo Peräaho	040-595 0008	652 208
Kehittämispäällikkö Veli-Pekka Päivänen	040-595 0005	652 260
Koulutuspäällikkö Rauli Sorvari	0400-646 448	652 207
EU-sihteeri Mari Saalamo	040-590 3202	652 216
Projektipäällikkö Mikko Yrjönen	040-595 0019	652 257
ALUEIDENKÄYTTÖ		
Kehittämisihtoutaja Martti Ahokas	040-595 0001	652 220
Komiteasihteeri Virpi Heikkinen (ma - 31.12.2005)	040-595 0178	652 217
ATK-piirtäjä Marja-Leena Kinnunen (osatyökyvyttömyyseläkkeellä)		652 229
Maakuntainsinööri Jarmo Koskinen	040-595 0007	652 232
ATK-piirtäjä Tuula Niemistö	040-595 0561	652 228
Maakuntasuunnittelija Jarkko Pietilä	040-050 3795	652 235
Yli-insinööri Erkki Pyypönen	040-595 0006	652 231
Suunnittelupäällikkö Olli Ristaniemi	040-595 0052	652 236
Ympäristöpäällikkö Reima Väliavaara	040-595 0918	652 226
Suunnittelusihteeri Hanna Ylkänen	040-595 0133	652 253
HALLINTO		
Apulaisjohtaja Jukka Patrikainen	040-595 0002	652 223
Talospäällikkö Pirjo Ahola	040-595 0003	652 254
Toimistos sihteeri Piia Ahonen (työloma – 31.12.2005)	040-595 0008	652 208
Projektisihteeri Riitta Heiskanen		652 206
Toimistos sihteeri Samuliina Tukiainen (työloma – 26.1.2005)	040-595 0181	652 209
Toimistos sihteeri Birgitta Lampela (Tukiaisen sijainen)		652 209
EU-asiantuntija Marika Luoma	040-595 0128	652 234
Toimistos sihteeri Marja Salminen (Ahosen sijainen)	040-595 0181	652 238
Toimistos sihteeri Maria Siekkinen		652 229
Tietopalvelusihteeri Liisa Suonpää	040-590 4264	652 230
Toimistos sihteeri Riitta Tannermäki		652 237
Toimistovirkailija Pirkko Tuovinen		652 200
Toimistovirkailija Marja-Leena Tuunanen	040-595 0189	652 214
Länsi-Suomen tavoite 2-ohjelma		
Ohjelmapäällikkö Seppo Haukka	040-595 0012	652 204

TOIMIALAVETÄJÄT:

	matkapuhelin	toimisto (014)
PUUTUOTETEOLLISUUS Toimialapäälikkö Jukka Vilppola Jyväskylän aikuisopisto PL 472 40101 JYVÄSKYLÄ	040-561 0449	444 5857
ELEKTRONIIKKATEOLLISUUS Toimialapäälikkö Arja Järvinen Jyväskylän Teknologiakeskus Oy PL 27 40101 JYVÄSKYLÄ	040-779 2024	445 1139
METALLITEOLLISUUS Toimialapäälikkö Esa Tolvanen Jyväskylän aikuisopisto PL 472 40101 JYVÄSKYLÄ	040-555 1208	444 5856
GRAAFINEN TEOLLISUUS Toimialakoordinaattori Carita Harju Jykes Oy Sepänkatu 4 40100 JYVÄSKYLÄ	040-566 2481	652 111
KULTTUURI Projektipäälikkö Raija Partanen Jyväskylän ammattikorkeakoulu Kilpisenkatu 9 40100 JYVÄSKYLÄ	040-595 0139	

LIITE 2

KESKI-SUOMEN LIITON JULKAISUT VUOSILTA 2003–2004

SARJA A

VUOSI 2003

A 17 Keski-Suomen maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2004-2005

ISBN 951-594-193-8

ISBN 951-594-194-6

A 16 Keski-Suomen maakuntaohjelma 2003-2006. Toteuttamisosa. Rahoitusosa.

ISBN 951-594-178-4

ISBN 951-594-179-2 (sähköinen versio)

A 15 Keski-Suomen maakuntasuunnitelma.

ISBN 951-594-167-9.

SARJA B

TUTKIMUKSET, SUUNNITELMAT, SELVITYKSET

VUOSI 2004

B 133

Maakunnan asialla. Keski-Suomen liitto 75 vuotta

ISBN 951-594-211-X

B 132

”Männikkömetsät ja rantojen raidat” - Keskisuomalaiset ulkoilijoina. Ari Karimäki.

ISBN 951-594-210-1

B 131

Keski-Suomen kärkihankkeet 2005

ISBN 951-594-207-1

ISSN 0788-7043

VUOSI 2003

B 128 Keski-Suomen EU:n alueohjelmien strategioiden väliarviointi.

ISBN 951-594-191-1

ISSN 0788-7043

B 127 On luovan toiminnan aika. Luovan toimialan kehittäminen Keski-Suomeen - esiselvityksen loppu-raportti.

ISBN 951-594-189-X.

ISBN 951-594-190-3 (sähköinen versio)

B126 Eteläisen Keski-Suomen moottorikelkkaurien runkoverkoston luontoselvitys.

ISBN 951-594-187-3

ISBN 951-594-188-1 (sähköinen versio, tiedoston koko 3596 kt)

B125 Keski-Suomen työelämän muutos ja koulutustarve-ennusteen 2010 päivitys.

Keijo Mäkelä, Mikko Kankainen.

ISBN 951-594-183-0

ISBN 951-594-184-9 (sähköinen versio)

B124 Moottorikelkkailureitistön perustaminen - keskisuomalainen malli.

ISBN 951-594-200-4

ISBN 951-594-201-2 (sähköinen versio)

B123 Keski-Suomen kärkihankkeet 2004.

ISBN 951-594-176-8

ISBN 951-594-177-6 (sähköinen versio)

SARJA C HALLINNOLLISET JULKAISUT, LÄHINNÄ VIRANOMAISKÄYTTÖÖN TARKOITETUT SELVITYKSET YM.

2004

C 104 Keski-Suomen kuntien talous 2003

ISBN 951-594-205-5

C103 Toimintakertomus 2003.

ISBN 951-594-199-7

C102 Eu:n rakennerahastot ja valtion rahoitus, vuosiraportti 2003

ISBN 951-594-197-0

C101 Keski-Suomen kehittämisrahaston 2003 vuosiraportti

ISBN 951-594-195-4

2003

C 99 Keski-Suomen kuntien talous 2002.

ISBN 951-594-182-2

C 98 Keski-Suomen liiton toimintakertomus 2002.

ISBN 951-594-174-1

C 96 Keski-Suomen kehittämisrahaston 2002 vuosiraportti

ISBN 951-594-170-9

LIITE 3

ALUSTAVA TALOUSARVION KÄYTTÖSUUNNITELMA 2005

TULOSLASKELMA 2005	TP 2003	TA 2004	TA 2005	MUUTOS 2004-2005	
	euroa	euroa	euroa	euroa	%
TOIMINTATUOTOT	4 407 120,76	3 899 500	4 361 500	462 000	11,8
Myyntituotot (=kuntien maksuos.)	2 860 000,00	2 984 000	3 035 000	51 000	1,7
Maksutuotot	0,00	0	0	0	-
Tuet ja avustukset	1 290 485,49	880 500	1 297 500	417 000	47,4
Muut tuotot	256 635,27	35 000	9 000	-6 000	-17,1
TOIMINTAKULUT	-3 571 460,35	-3 007 700	-3 466 900	459 200	15,3
Henkilöstökulut	-1 659 085,06	-1 614 500	-1 617 000	2 500	0,2
Palvelujen ostot	-1 718 456,03	-1 226 700	-1 682 800	456 100	37,2
Aineet, tarvikkeet, tavarat					
* Ostot tilikauden aikana	-71 201,20	-62 700	-73 100	10 400	16,6
* Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-11 377,65	0	0	0	-
Avustukset	0,00	-16 800	-18 000	1 200	7,1
Muut toimintakulut	-111 340,41	-87 000	-76 000	-11 000	-12,6
TOIMINTAKATE	835 660,41	891 800	894 600	2 800	0,3
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	6 884,83	-1 800	-4 600	0	155,6
Korkotuotot	12 633,44	2 800	0	-2 800	-100,0
Muut rahoitustuotot	0,00	0	0	0	-
Korkokulut	-5 748,61	-4 600	-4 600	0	0,0
Muut rahoituskulut	0,00	0	0	0	-
VUOSIKATE	842 545,24	890 000	890 000	0	0,0
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-32 316,00	-15 000	-15 000	0	0,0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,00	0	0	0	-
Satunnaiset tuotot	0,00	0	0	0	-
Satunnaiset kulut	0,00	0	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	810 229,24	875 000	875 000	0	0,0
Poistoeron lisäys (-)	-66 510,19				
Poistoeron vähennys (+)	28 827,00	0	0	0	-
Varausten lisäys (-)	0,00	0	0	0	-
Varausten vähennys (+)	66 510,19	0	0	0	-
Rahastojen lisäys (-)	-841 000,00	-875 000	-875 000	0	0,0
Rahastojen vähennys (+)	2 810,23				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	866,47	0	0	0	0,0

Maakuntahallitus hyväksyy talousarvion käyttösunnitelman alkuvuonna 2005.

KESKI-SUOMEN LIITTO
Riitta Heiskanen, 014-652 206

Kuntien maksusuudet 2005

kunta	kunnallisvero		tulo- vero %	laskennalliset kertymäosuus kertymäosuus		tulo- vero %	laskennalliset laskennalliset		siitä	maksu	muutos 2004 / 2005
	ansio- ja pääoma- verotuloista 2003	ansio- ja pääoma- verotuloista 2002		laskennalliset kunnallisvero- äyrit (verovuosi 2003)	yhteisövero- tuloista 2003		yhteisövero- tuloista 2003	yhteisövero- äyrit (verov. 2003)			
	•	markkaa	2003	•	markkaa	2003	•	•	•	•	•
Hankasalmi	8 887 278	52 841 355	19,00	278 112 397	432 523	19,00	13 535 079	291 647 476	13 868	47 030	1 071
Jyväskylä	185 339 753	1 101 980 130	18,50	5 956 649 349	12 495 055	18,50	401 579 586	6 358 228 935	302 329	1 033 679	14 970
Jyväskylän mlk	73 717 568	438 304 756	18,50	2 369 214 895	1 786 831	18,50	57 427 106	2 426 642 001	115 385	383 280	16 941
Korpilahti	8 808 055	52 370 317	19,00	275 633 247	346 045	19,00	10 828 895	286 462 142	13 621	44 917	2 328
Laukaa	32 450 415	192 941 406	18,50	1 042 926 519	844 279	18,50	27 134 351	1 070 060 870	50 881	168 346	8 137
Muurame	18 667 953	110 994 608	18,50	599 970 855	433 272	18,50	13 924 964	613 895 819	29 190	95 417	5 831
Peljävesi	6 370 896	37 879 627	19,25	196 777 286	302 438	19,25	9 341 375	206 118 661	9 801	33 355	640
Toivakka	3 980 746	23 668 441	19,00	124 570 742	163 137	19,00	5 105 098	129 675 839	6 166	20 744	643
Uurainen	5 131 457	30 510 258	19,00	160 580 304	194 063	19,00	6 072 875	166 653 179	7 924	26 236	1 250
Joutsa	6 805 579	40 464 135	18,50	218 725 055	323 797	18,50	10 406 538	229 131 593	10 895	36 422	1 368
Leivonmäki	1 817 550	10 806 662	19,00	56 877 166	314 531	19,00	9 842 718	66 719 884	3 172	11 622	-618
Luhanka	1 231 623	7 322 898	19,00	38 541 567	88 118	19,00	2 757 504	41 299 072	1 964	6 759	53
Keuruu	22 602 552	134 388 672	19,00	707 308 797	1 122 561	19,00	35 128 656	742 437 453	35 302	120 477	1 972
Multia	3 119 958	18 550 428	19,00	97 633 831	221 824	19,00	6 935 350	104 569 181	4 972	17 171	75
Jämsä	33 088 690	196 736 417	17,75	1 108 374 179	3 381 958	17,75	113 285 685	1 221 659 864	58 089	201 171	315
Jämsänkoski	17 106 088	101 708 181	18,50	549 773 949	3 322 344	18,50	106 777 083	656 551 032	31 219	113 563	-5 280
Kuhmoinen	4 957 628	29 476 718	19,00	155 140 619	347 610	19,00	10 877 870	166 018 488	7 894	26 595	786
Konnevesi	4 860 523	28 899 357	18,00	160 551 986	281 653	18,00	9 303 515	169 855 501	8 077	27 656	358
Sumiainen	2 161 359	12 850 857	19,00	67 636 090	92 260	19,00	2 887 121	70 523 211	3 353	11 224	407
Suolahti	11 921 795	70 883 774	19,00	373 072 496	531 028	19,00	16 617 627	389 690 123	18 529	62 686	1 585
Äänekoski	29 252 776	173 929 108	18,50	940 157 340	4 298 307	18,50	138 143 637	1 078 300 977	51 272	184 410	-6 568
Kannonkoski	2 429 076	14 442 630	19,00	76 013 842	175 285	19,00	5 485 249	81 499 091	3 875	13 003	438
Karstula	7 808 946	46 429 885	18,50	250 972 349	381 270	18,50	12 253 667	263 226 016	12 516	42 792	622
Kinnula	2 689 415	15 990 535	18,75	85 282 856	111 357	18,75	3 531 193	88 814 049	4 223	14 523	125
Kivijärvi	2 092 443	12 441 101	19,00	65 479 480	148 032	19,00	4 632 412	70 111 892	3 334	11 834	-270
Kyöjärvi	2 630 410	15 639 708	18,50	84 538 960	203 358	18,50	6 535 739	91 074 700	4 331	15 008	13
Pihlpuudas	7 653 108	45 503 314	18,50	245 963 859	371 638	18,50	11 944 104	257 907 962	12 263	41 960	576
Pykönmäki	1 318 076	7 836 924	18,50	42 361 751	102 184	18,50	3 284 100	45 645 851	2 170	7 532	-4
Saarjärvi	17 525 722	104 203 211	18,50	563 260 600	719 142	18,50	23 112 563	586 373 163	27 882	93 718	2 991
Vitasaari	12 587 716	74 843 161	18,50	404 557 625	828 791	18,50	26 636 581	431 194 206	20 503	70 870	246
KESKI-SUOMI	539 015 154	3 204 838 572	18,53	17 296 659 990	34 364 491	18,53	1 105 328 242	18 401 988 232	875 000	2 984 000	51 000
											1,7

Lähteet:

Kunnallisverotiedot: verohallinnon www-sivu 14.9.2004 "Ennakkotietoja maksuunpanon mukaisesta tilityksestä" verovuodelta 2003

Kuntien tuloveroprosentit: Kuntaliiton www-sivu 16.9.2004

Yhteisöveron kertymäosuus (Manner-Suomessa 832.812.415 -) on saatu puhelimitse Kauppinen/Verohallinnosta 8.9.2004. Kauppinen kertoi Vuoden 2003 jako-osuuskien olevan samat kuin vuonna 2002.

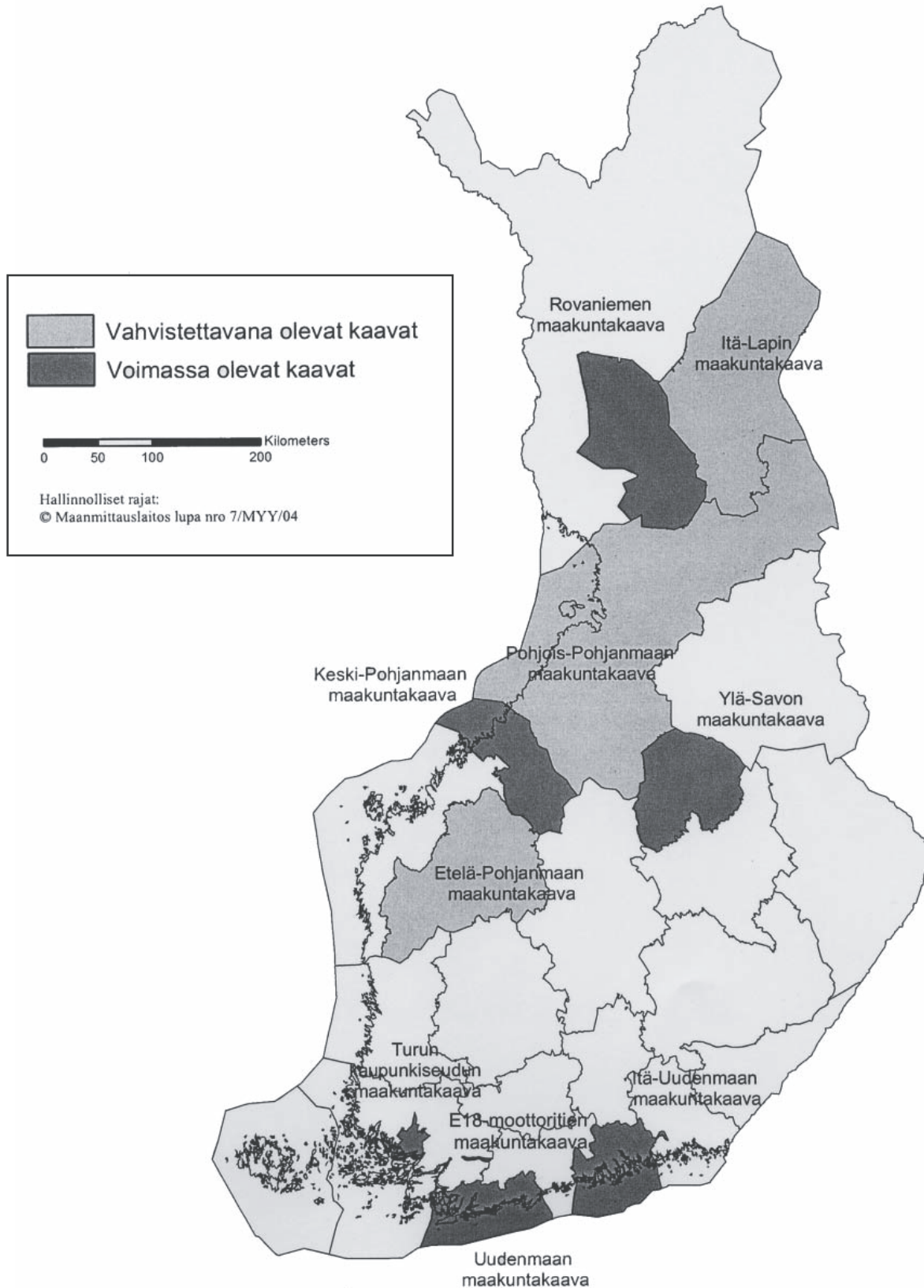
Jako-osuudet on otettu vero.fi -www-sivulta.

LIITE 5

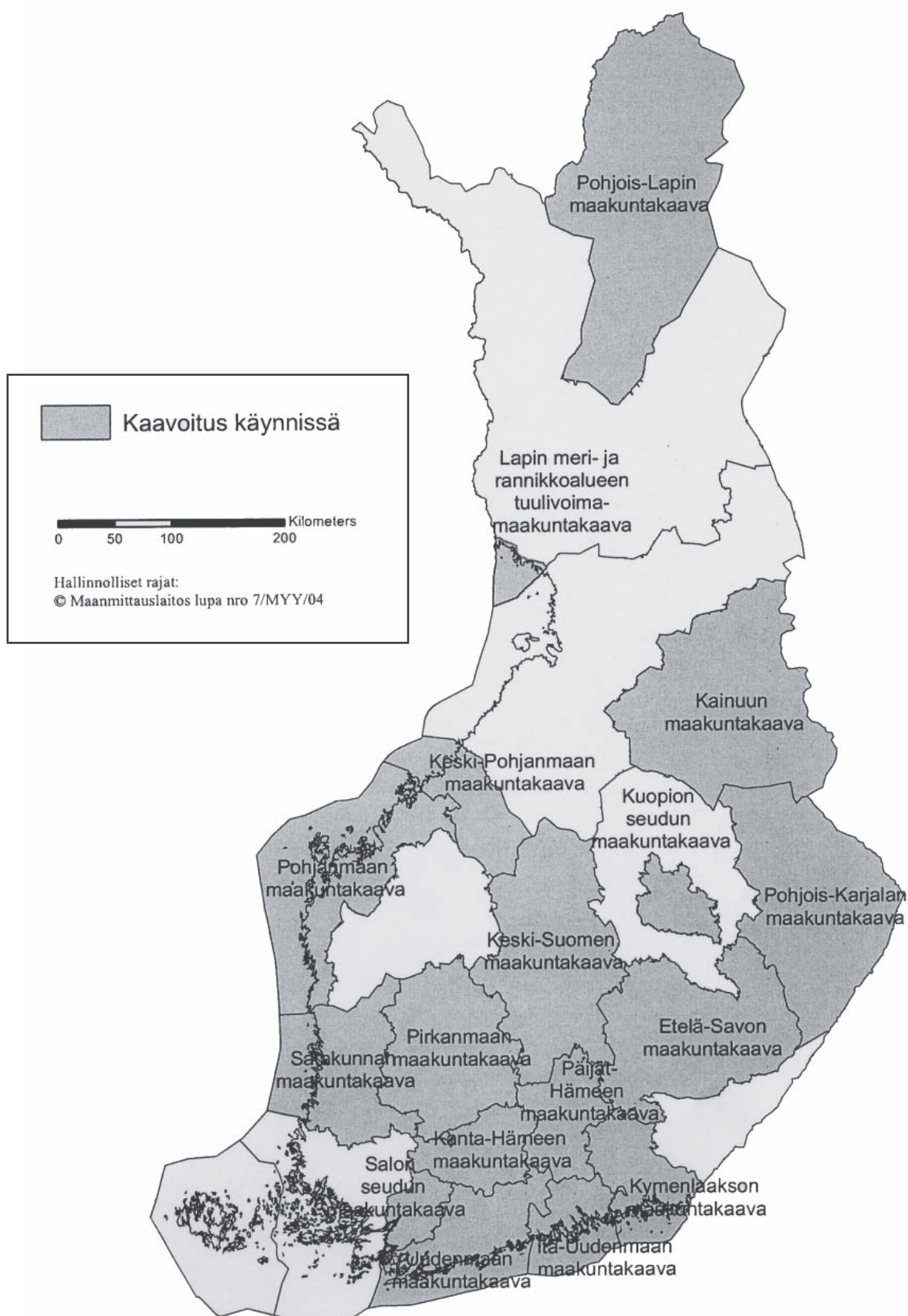
Maakuntasuunnitelmien laatimis/tarkistamistilanne

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lappi			●			→○			
Pohjois-Pohjanmaa				●			→○		
Keski-Pohjanmaa						→●			
Kainuu				●		→○			
Pohjanmaa				●					
Keski-Suomi			●			→○			
Etelä-Pohjanmaa	●					→○			
Pirkanmaa		●				→○			
Satakunta				●		→○			
Pohjois-Savo			●			→○			
Pohjois-Karjala									
Etelä-Savo			●			→●			
Etelä-Karjala				●		→			
Kymenlaakso		●				→○			
Häme		●				→○			
Uusimaa			●			→○			
Varsinais-Suomi									
Itä-Uusimaa		●	●			→○			
Päijät-Häme		●		○		→○			

MAAKUNTAKAAVOITUKSEN TILANNE 23.8.2004

MAAKUNTAKAAVOITUKSEN TILANNE 23.8.2004

Talous ja toimintasuunnitelman ympäristövaikutusten arviointi

Voimassa oleva laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 468/1994, 24§) edellyttää, että viranomaisten laatimien suunnitelmien ja ohjelmien vaikutukset tulee arvioida, jos suunnitelman tai ohjelman toteuttamisella saat-
taa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia. Keski-Suomen liiton talous- ja toimintasuunnitelman arvioinnin tavoitteena on esittää tiivistetty arvio suunniteltujen toimintojen ympäristövaikutuksista sekä määritellä toimintavuonna 2005 laadittavien suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointi-tarve.

Suunnitelman vaikutukset

Liiton toimintaa maakunnan kehittämiseksi ohjaa-
vat maakuntavaltuuston syyskokouksessaan 2002 hyväksymä maakuntasuunnitelma ja vuo-
den 2003 kesäkokouksessa hyväksymä maakun-
taohjelma sekä syksyllä 2004 hyväksytty toteut-
tamissuunnitelma vuosille 2005–2006. Ympäris-
tö- ja tasa-arvoaikutusten arviointiryhmä on ar-
vioinut ko. asiakirjojen ympäristövaikutukset. Ta-
loussuunnitelman yleisellä tasolla esitetyn toimin-
nan vaikutukset on johdettavissa näistä asiakir-
joista.

Maakunnan ongelmana on väestön ja palvelujen keskittyminen, mikä vaikeuttaa tasapainoisen alue- ja yhdyskuntarakenteen ylläpitoa ja kehit-
tämistä. Lisäksi Keski-Suomen ongelmana on huomattavan korkea työttömyysaste. Näihin haasteisiin liitto on vastannut käynnistämällä hankkeita ja selvityksiä. Pitkällä aikavälillä tasa-
painoista alue- ja yhdyskuntarakennetta voidaan kehittää onnistuneella maakuntasuunnitelma- ja maakuntakaavatyöllä.

Liiton toiminnassa korostuu yhteistyöverkoston merkitys. Laaja verkosto luo pohjan maakunnan tasapainoiselle, asiakaslähtöiselle ja vuorovaikut-
teiselle kehittämiselle. Suunnitelman mukaan ympäristöasiat tulevat korostumaan ja maakunnal-
lisuutta pidetään tärkeänä. Kulttuurimaisema-alueiden selvittäminen ja huomioon ottaminen on osa maakunnallisuuden vaalimista. Myös kulttuuri ja luonto tulisi nähdä selvemmin osana maakun-
nallisuutta. Alueelliseen tasa-arvoon vaikuttavat positiivisesti mm. taitava Keski-Suomi –hanke ja seudullisten oppimispaikkaverkoston rakenta-

minen, jotka tukevat paikallisista vahvuuksista lähtevää osaamista. Alueellisesti, sosiaalisesti, kulttuurillisesti ja ekologisesti kestävä maakun-
nan kehittäminen vaatii maakuntasuunnitelma, -
kaava ja –ohjelmatyön onnistunutta yhteenso-
vittamista.

Tasavertainen henkilöstöpolitiikka on liiton toimis-
ton avoimen ja kannustavan ilmapiirin ylläpitä-
misen lähtökohta. Toimiston tasa-arvoa paranne-
taan nimeämällä tasa-arvoasioista vastaava hen-
kilö, tiedottamalla tasa-arvolain toimenpiteistä ja
kiinnittämällä huomiota työryhmien tasapuoliseen
nais- ja miessuhteeseen. Työntekijöiden henki-
sen hyvinvoinnin ja toimiston ilmapiirin uhkana
voi olla suunnitelmassa esitetty henkilöstön mää-
rän väheneminen vuoteen 2007.

Vaikutusten arviointitarve toi- mintavuonna 2005

YVA-lain lisäksi on tulossa voimaan uusi, suun-
nitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten ar-
viointia koskeva laki (ns. SOVA-laki), joka sisäl-
tää nykyistä lainsäädäntöä (YVA-lain 24§) vas-
taavan yleisen säännöksen vaikutusten arvioin-
nista sekä tarkemman säännöksen määrämuo-
toisesta ympäristöarvioinnista. SOVA-lain mää-
rämuotoinen arviointivelvoite ei koske vuoden
2005 aikana valmisteltavaa maakuntasuunnitel-
maa, vaan suunnitelmaa koskee SOVA-lain ylei-
nen arviointivelvoite. Laki kuitenkin edellyttää, että
vaikutusten arviointi on kiinteä osa suunnitelman
valmisteluprosessia. Maakuntakaavan ympäristö-
vaikutusten arviointi tehdään maankäyttö- ja
rakennuslain mukaisesti. Myös kaavan arviointi
edellyttää kiinteää yhteyttä valmisteluprosessiin
ja vaatii sekä liitolta että ympäristö- ja tasa-arvo-
vaikutusten arviointiryhmältä suurta työpanosta.

Ohjelma- ja toimialatyöhön liittyvien hankkeiden
vaikutusten arviointitarve määräytyy tapauskoh-
taisesti. Hankkeita koskee pääsääntöisesti YVA-
lain yleinen selvilläolovelvollisuus. EU-tavoite-
ohjelmiin liittyvät hankkeet, joilla on merkittäviä
ympäristövaikutuksia, tulevat maakunnan yhteis-
työryhmän asettaman ympäristö- ja tasa-arvo-
vaikutusten arviointiryhmän käsiteltäviksi.